

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΜΗΜΑΤΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ,
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΝΕΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής
ανάπτυξης**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ Ι. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Δ. ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ (Τμ. Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής
Ανάπτυξης)

Βόλος

Ιανουάριος 2020

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία διερευνά το ρόλο του Enterprise Europe Network ως παράγοντα ανάπτυξης των ΜΜΕ σε περιφερειακό επίπεδο. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται οι έννοιες των ΜΜΕ, ο ρόλος των Δικτύων και η πολιτική της ανάπτυξης σε περιφερειακό επίπεδο. Στη δεύτερη ενότητα γίνεται η ανάλυση του Δικτύου EEN και η παρουσία του σε ΕΕ, Ελλάδα, Θεσσαλία-Στ. Ελλάδα, όπως επίσης η αποστολή, ο ρόλος και οι δραστηριότητές του, καθώς και πως η συνολική του λειτουργία αλληλεπιδρά με τις ΜΜΕ και την επίλυση των καθημερινών τους προβλημάτων. Τέλος στην τρίτη ενότητα παρουσιάζονται απόψεις-αναλύσεις-εμπειρίες θεσμικών παραγόντων και επιχειρήσεων που σχετίζονται άμεσα με την συνολική λειτουργία του EEN. Για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας, έγινε βιβλιογραφική αναδρομή σε στοιχεία που αφορούν το φαινόμενο της ανάπτυξης των ΜΜΕ σε περιφερειακό επίπεδο και στην συμβουλευτική παρουσία του EEN στην λύση προβλημάτων της παραγωγικής τους, και όχι μόνο, διαδικασίας. Οι βιβλιογραφικές αναφορές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν τόσο ελληνικές όσο και ξενόγλωσσες και σε αυτές συμπεριλήφθηκαν μελέτες αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το EEN καθώς και μελέτες επίπτωσης του EEN στην επιχειρηματικότητα. Η λειτουργία του EEN εμφανίζεται ιδιαίτερα υποστηρικτική και συμβουλευτική προς την συνολική λειτουργία των επιχειρήσεων και κυρίως των ΜΜΕ. Ωστόσο παρατηρείται ότι το Δίκτυο χρειάζεται μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά, λιγότερη γραφειοκρατική χρονοκαθυστέρηση και επικοινωνία με το σύνολο των ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.

Λέξεις κλειδιά: Περιφερειακή Ανάπτυξη, Δικτύωση, ΕΕ, Επιχειρηματικότητα, ΜΜΕ.

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate the role of the Enterprise Europe Network as a factor of development of Sme's in a Regional level. In the first section presents the concepts of Sme's, the role of Networks and the policy of development in a regional level. The second section analyzes the EEN Network and its presence in the EU, Greece, Thessaly-Cen. Greece, as well as its mission, role and activities, and how its overall function interacts with Sme's and its day by day problems. Finally, the third section presents views-analyzes-experiences of institutional stakeholders and businesses that directly related with EEN. For the purposes of the present paper, references were made to refer on regional development concepts and to the presence of EEN. The bibliographical references used were both Greek and foreign languages and included European Commission evaluation studies on EEN as well as EEN impact studies on entrepreneurship. Its operation is highly supportive of the overall functioning of businesses and especially of SMEs. However, the Network needs more market penetration, less bureaucratic delay in its operation and communication with total Sme's that are active in region of Thessaly- Cen. Greece. **Key Words:** Regional Development, Network, EU, Entrepreneurship, Sme's.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Ευχαριστίες

Στο πλαίσιο της παρούσας διπλωματικής μου εργασίας, θα ήθελα αρχικά να ευχαριστήσω τον κύριο Καλλιώρα Δημήτρη, για την πολύτιμη βοήθεια και την καθοδήγησή του για την υλοποίηση της εργασίας αυτής.

Επιπλέον, ευχαριστίες πρέπει να αποδοθούν και στην κυρία Βαινά Στέλλα, για τον πολύτιμο χρόνο, πληροφορίες, δεδομένα και την τεράστια βοήθεια που μου προσέφερε.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους διδάσκοντες του Μεταπτυχιακού Προγράμματος ΝΕΚΑ, για τις γνώσεις που μου μετέφεραν κατά τη φοίτησή μου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ABSTRACT	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΗΝ ΕΕ,ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1.1 Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	5
1.2 ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ	6
1.3 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	6
1.4 ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	8
1.5 ΟΙ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	10
1.6 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	12
1.6.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	13
1.7 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡ/ΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ENTERPRISE EUROPE NETWORK: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ,ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΩΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ

2.1 ENTERPRISE EUROPE NETWORK ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	18
2.2 ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ(FINAL EVALUATION 2008-2014)	20
2.2.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ	22
2.3 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΕΝ HELLAS	22
2.4 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΕΝ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	23
2.5 ΠΟΙΟΙ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΕΕΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	25
2.6 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΕΝ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	29
2.7 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΕΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ(2008-2018)	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΕΝ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

3.1 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ENTERPRISE EUROPE NETWORK	33
3.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΕΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΖΙ ΤΟΥ	41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	48
4.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	51
Βιβλιογραφία	53

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Περιφερειακή ανάπτυξη, είναι μια έννοια που ορίζεται από δύο κριτήρια α) το πρώτο αφορά την κατανομή των συντελεστών παραγωγής και την μετακίνησή τους και β) το δεύτερο που αφορά το ζήτημα της τεχνολογικής μεταβολής. Το φαινόμενο της ανάπτυξης των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο ορίζεται ανάλογα με τις περιοχές και τα προβλήματα από συγκεκριμένα οικονομικά, κοινωνικά και άλλα χαρακτηριστικά που δημιουργούν διαφοροποιήσεις. Αλληλοεπηρεάζεται από διάφορες μορφές ανάπτυξης και είναι συνώνυμο της χωρικής οικονομικής μεγέθυνσης. Η περιφερειακή πολιτική καθίσταται αναγκαία στο σημερινό, ταχύτατα μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Η πολιτική της ενιαίας αγοράς και η υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τις πιο ανεπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ και αυτό κατ' επέκταση αντανακλάται στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτές τις περιφέρειες. Αντίθετα επιχειρήσεις των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και παρατηρείται η σταδιακή εκτόπισή τους, από τις διεθνείς κυρίως αγορές. Αυτή είναι η εικόνα του πρώτου κεφαλαίου. Στο δεύτερο κεφάλαιο αποτυπώνεται ο λόγος που η ΕΕ δημιούργησε, για τις επιχειρήσεις, ένα Δίκτυο συμβουλευτικών υπηρεσιών για την Καινοτομία και την Επιχειρηματικότητα που υποστηρίζει τις ΜΜΕ προκειμένου, να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Ένα Δίκτυο με πολλούς συνεργαζόμενους φορείς και παρουσία σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Τελικά στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζεται ο ρόλος και η δραστηριότητα του EEN και η συμβολή του στην συνολική λειτουργία των επιχειρήσεων. Καθώς και το πώς αυτό αντανακλάται στην ανάπτυξη των ΜΜΕ σε περιφερειακό επίπεδο, σε χώρες όπου έχει παρουσία το Δίκτυο και στην προκειμένη περίπτωση της παρούσης εργασίας, στην περιφέρεια Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ:ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ, ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΣΤΗΝ ΕΕ,ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ο σκοπός της παρούσης εργασίας είναι να μελετήσει το ρόλο του Enterprise Europe Network ως παράγοντα ανάπτυξης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Το θέμα αυτό είναι σημαντικό γιατί οι συμβουλευτικές υπηρεσίες των Δικτύων αποτελούν ένα απαραίτητο εργαλείο επίλυσης καθημερινών προβλημάτων των ΜΜΕ σε όλο το φάσμα της παραγωγικής τους διαδικασίας. Ακόμα όσον αφορά το EEN, του οποίου οι υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν προς τις επιχειρήσεις από την ΕΕ, δίνει ευκαιρίες στις ΜΜΕ για πολύπλευρες συνέργειες που αυτό με την σειρά του δίνει προστιθέμενη αξία και στις τοπικές οικονομίες όπου αυτές δραστηριοποιούνται.

1.1 Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Δεν υπάρχει ένας μοναδικός και κοινά αποδεκτός ορισμός σε σχέση με τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Αυτό συμβαίνει γιατί π.χ. διαφορετικό αριθμό υπαλλήλων χρειάζεται μια μικρή επιχείρηση, όπως ένα συνεργείο αυτοκινήτων και διαφορετικό ένα μικρό κλωστήριο. Ορισμοί που σχετίζονται με «αντικειμενικά» κριτήρια όπως το μέγεθος, ο αριθμός των εργαζομένων, ο κύκλος πωλήσεων, η κερδοφορία κ.α., όταν εξετάζονται σε τομεακό επίπεδο μπορεί να σημαίνουν ότι σε ορισμένους τομείς οι επιχειρήσεις θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως μικρές ενώ σε άλλους η εξεύρεση μικρών επιχειρήσεων είναι μάλλον δύσκολη. Από οικονομικής πλευράς μικρές επιχειρήσεις χαρακτηρίζονται εκείνες που διεκδικούν ένα σχετικά μικρό μερίδιο της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται, διοικούνται κατά κύριο λόγο από ιδιοκτήτες που συνδέονται προσωπικά με την επιχείρησή τους και λειτουργούν ανεξάρτητα χωρίς να αποτελούν μέρος μιας μεγαλύτερης επιχείρησης. Στα κριτήρια που βάσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2006) περιλαμβάνονται ο αριθμός των απασχολούμενων, ο ετήσιος κύκλος εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού. Πολύ μικρές επιχειρήσεις θεωρούνται όσες έχουν 0-9 απασχολούμενους, κύκλο εργασιών έως 2 εκ. ευρώ και ισολογισμό έως 2 εκ. ευρώ. Μικρές επιχειρήσεις θεωρούνται όσες έχουν 10-49 απασχολούμενους, κύκλο εργασιών έως 10 εκ. ευρώ και ισολογισμό έως 10 εκ. ευρώ. Τέλος μεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται όσες έχουν 50-249 απασχολούμενους, κύκλο εργασιών έως 50 εκ. ευρώ και ισολογισμό έως 43 εκ. ευρώ. Αυτές είναι και οι κατηγορίες βάσει των οποίων χωρίζονται οι ΜΜΕ και στην Ελλάδα. Ενδεικτικά καταγράφεται από την Eurostat(2015-2016) ποσοστιαία βάσει των απασχολούμενων και τι ισχύει σε Ελλάδα και Ευρώπη με την ετήσια έκθεσή της το 2015-16

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

για τις ΜΜΕ. Στην Ελλάδα το 96,9% έχουν απασχολούμενους 0-9, το 2,7% έχουν 10-49 και 0,4 έχουν 50-249. Αντιστοίχως στην Ευρώπη των 28 μελών το 93% έχουν απασχολούμενους 0-9, το 6% έχουν 10-49 και το 1% 50-249.

1.2 ΤΑ ΔΙΚΤΥΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ

Τα Δίκτυα είναι οργανισμοί παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και πληροφόρησης προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αποστολή τους είναι να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω της σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή, της προώθησης της καινοτομίας και ανάπτυξης ειδικού τμήματος R&D, της υποστήριξης της επιχειρηματικότητας καθώς και της διεθνικής συνεργασίας. Τα δίκτυα παρέχουν υπηρεσίες ενημέρωσης για ευρωπαϊκές πολιτικές και παρότρυνση των ΜΜΕ να συμμετάσχουν στα ευρωπαϊκά προγράμματα για Έρευνα και Τεχνολογία. Ο ρόλος των δικτύων συμβουλευτικών υπηρεσιών και επιχ/τας εστιάζει κυρίως σε δύο βασικά σημεία: α) στη δυσκολία προσδιορισμού από τον ίδιο τον μικρό επιχειρηματία αναφορικά με τους συγκεκριμένους τομείς με τους οποίους χρειάζεται συμβουλευτική υποστήριξη και β) στο σύνθετο έλλειμμα ενδιαφέροντος και κατ' επέκταση προσέγγισης των υφιστάμενων επιχειρηματιών σε υπηρεσίες τέτοιου είδους. Γι' αυτό το λόγο δημιουργήθηκαν τέτοια δίκτυα ως απαραίτητα εργαλεία για τις ΜΜΕ σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

1.3 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πώς ορίζεται ο όρος «περιφέρεια»; Η έννοια της περιφέρειας ορίζεται ανάλογα με τις περιοχές και τα προβλήματα των οποίων τα μεγέθη μπορεί να διαφέρουν μεταξύ τους. Μπορεί είτε να είναι μικρές κοινότητες ή πόλεις που επιδιώκουν να προσελκύσουν μια βιομηχανική δραστηριότητα για να λύσουν τα προβλήματα της ανεργίας και της ανάπτυξης. Είτε να έχει μεγάλες διαστάσεις και να αφορά ακόμη και μια διοικητική περιφέρεια. Η περιφέρεια δεν αποτελεί γεωμετρικό σχήμα αλλά είναι μια συνεχόμενη γεωγραφική ενότητα που χαρακτηρίζεται από ορισμένα οικονομικά, κοινωνικά κλπ. χαρακτηριστικά που τη διαφοροποιούν. Σε σχέση με τη «χώρα», αποτελεί ένα πιο «ανοικτό» οικονομικό σύστημα, και η ύπαρξή της είναι κατά κάποιο τρόπο θεωρητική, ενώ μπορεί να οριστεί ως προς ένα συγκεκριμένο επίπεδο αναφοράς και ως προς ένα συγκεκριμένο σύστημα αναφοράς. Κάθε περιφέρεια έχει ένα μικρό αριθμό πόλεων μεγάλου πληθυσμιακού μεγέθους και ένα μεγάλο αριθμό μικρότερων πόλεων. Η σειρά μιας πόλης καθορίζεται από την ποικιλία των αγαθών που παράγει, η οποία στη συνέχεια καθορίζεται από το σχετικό μέγεθος των περιοχών αγοράς για

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

τα διαφορετικά αγαθά. Οι πόλεις υποτίθεται ότι εισάγουν αγαθά από άλλες πόλεις που βρίσκονται σε υψηλότερες κατηγορίες της ιεραρχικής κλίμακας και εξάγουν αγαθά σε πόλεις που βρίσκονται σε χαμηλότερες κατηγορίες, ενώ δεν υπάρχει ισχυρή οικονομική αλληλεπίδραση μεταξύ πόλεων της ίδιας κατηγορίας. Τα υποδείγματα αυτά εξετάζουν τη χωρική δομή και τον προσανατολισμό των εμπορικών συναλλαγών και έμμεσα την οικονομική αλληλεξάρτηση των περιφερειών. (Πολύζος, 2011)

Πώς ορίζεται ο όρος «ανάπτυξη»; Ο όρος «ανάπτυξη» ακολουθεί άλλες έννοιες, όπως οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική, τεχνολογική κλπ. Τις περισσότερες φορές οι αναφορές αφορούν την οικονομική ανάπτυξη, η οποία συνδέεται ή αλληλοεπηρεάζεται από τις υπόλοιπες μορφές ανάπτυξης, και κάθε θετική μεταβολή της οικονομικής ανάπτυξης είναι δυνατόν να τις παρασύρει σε ανάλογη μεταβολή. Ο όρος «ανάπτυξη» αποδίδεται στην «οικονομική ανάπτυξη» καθώς και στην «οικονομική μεγέθυνση». Σύμφωνα με την κοινή αντίληψη, η οικονομική ανάπτυξη πολλές φορές ταυτίζεται με την οικονομική μεγέθυνση, και γι' αυτό το λόγο πρέπει να γίνει η εξής διάκριση: Η οικονομική μεγέθυνση δείχνει μια θετική μεταβολή στα οικονομικά μεγέθη μιας περιφέρειας και κυρίως αύξηση του παραγόμενου προϊόντος. Διαφορετικά οικονομική μεγέθυνση σημαίνει απλά περισσότερο παραγόμενο προϊόν. Η οικονομική μεγέθυνση προσδιορίζεται κυρίως από τη μεταβολή του παραγόμενου προϊόντος ή του εισοδήματος μιας περιφερειακής ή εθνικής οικονομίας. Συνήθως, η ευκολότερα προσδιοριζόμενη μεταβλητή που χρησιμοποιείται για την ποσοτική έκφραση της μεγέθυνσης είναι το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) ενώ για τον υπολογισμό της μεγέθυνσης μας ενδιαφέρει η πραγματική τιμή του ΑΕΠ, η οποία προκύπτει εάν από την ονομαστική τιμή αφαιρέσουμε τον πληθωρισμό. Η οικονομική ανάπτυξη διαφέρει από την οικονομική μεγέθυνση, γιατί δεν είναι μόνο παραγωγή περισσότερου προϊόντος. Αποτελεί μια πολυσύνθετη διαδικασία, η οποία εκτός από την αύξηση της παραγωγής, περιλαμβάνει διαρθρωτικές οικονομικές αλλαγές μονιμότερου χαρακτήρα, αλλά και αλλαγές στο θεσμικό, τεχνολογικό, κοινωνικό, και πολιτικό πλαίσιο, εντός των οποίων παράγεται και διανέμεται το προϊόν. Ως τέτοιες μεταβολές αναφέρονται η σχετική μείωση της συμμετοχής αγροτικού τομέα με παράλληλη σχετική αύξηση της συμμετοχής των κλάδων της μεταποίησης και των υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν, η εισαγωγή αποτελεσματικότερων τεχνικών και μεθόδων παραγωγής, η βελτίωση της ποιότητας ζωής, η βελτίωση των όρων διανομής του εισοδήματος, η συμμετοχή του πληθυσμού στις διαδικασίες της οικονομικής ανάπτυξης, κ.λπ. Οι αλλαγές αυτές οδηγούν σε βελτίωση της αποτελεσματικότητας της οικονομίας, σωρευτική και

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

αυτοσυντηρούμενη αύξηση του κατά κεφαλήν πραγματικού εισοδήματος. Ακόμη, η οικονομική ανάπτυξη αναφέρεται στη δημιουργία οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών που επιτρέπουν την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ατόμου και των συλλογικών δραστηριοτήτων μιας κοινωνίας. (Πολύζος, 2011)

1.4 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Μία από τις σημαντικότερες διαστάσεις της Ευρωπαϊκής ενοποίησης είναι η έμφαση στον ρόλο των περιφερειών των κρατών –μελών. Μεγάλα χρηματικά ποσά έχουν ήδη δαπανηθεί για την ανάπτυξη των ευρωπαϊκών περιφερειών. Ένα ερώτημα που αυτόματα ανακύπτει είναι το αν τέτοιες δαπάνες έχουν βελτιώσει τη θέση των περιφερειών, δηλαδή, το αν αυτές οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) είναι αποτελεσματικές και σε πιο βαθμό. Όπως διάφοροι ερευνητές έχουν υποστηρίξει, εκτός από τις πολιτικές που έχουν σαφή χωρική διάσταση και επηρεάζουν την οικονομία των περιφερειών, υπάρχουν και κάποιες άλλες οι οποίες έχουν ίσως σημαντικότερες οικονομικές επιπτώσεις, όπως για παράδειγμα η εισαγωγή κοινού νομίσματος και η κοινή νομισματική πολιτική που πρέπει να ακολουθούν οι χώρες που υιοθετούν το ευρώ. Παρότι συνήθως τα ερωτήματα που τίθενται σε σχέση με την περιφερειακή πολιτική είναι σαν αυτά που ήδη αναφέρθηκαν, σε θεωρητικό επίπεδο θα μπορούσε να τεθεί και το ερώτημα αν ακόμη και η ίδια η ύπαρξη πολιτικών που επιδιώκουν την μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων είναι δικαιολογημένη. Η απάντηση συνοπτικά θα μπορούσε να είναι ότι, πρώτον, οι περιφερειακές ανισότητες του κατά κεφαλήν εισοδήματος έχουν άμεση συσχέτιση με τις περιφερειακές ανισότητες στο επίπεδο της ανεργίας, που με την σειρά της συνεπάγεται φτώχεια. Δεύτερον, οι περιφερειακές ανισότητες σε επίπεδο εισοδήματος και ανεργίας παράγουν και μια σειρά δευτερογενείς αρνητικές επιπτώσεις, όπως αυξημένα επίπεδα εγκληματικότητας, αύξηση προβλημάτων υγείας σε κάποιες περιοχές, κλπ. Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων οδηγεί στη συνήθη λογική της μεταφοράς εισοδημάτων από πλουσιότερες περιφέρειες σε φτωχότερες. Τρίτον, εάν υπάρχουν περιφερειακές διαφορές στα επίπεδα της οικονομικής δραστηριότητας γίνεται πολύ δύσκολη η «διαχείριση» μακροοικονομικών μεγεθών, όπως της σχέσης μεταξύ του πληθωρισμού και ανεργίας. Τέταρτον, και αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για υπερεθνικές ενώσεις όπως η ΕΕ, η ύπαρξη περιφερειακών ανισοτήτων μπορεί να οδηγήσει σε πολιτικές και κοινωνικές διαφοροποιήσεις, αντιθέσεις και αντιπαραθέσεις μεταξύ περιφερειών που μπορούν να αποβούν επικίνδυνες για την ενότητα του συνόλου. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία είναι ίσως το σημαντικότερο «όργανο» πολιτικής για την μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Αυτά έχουν προϋπολογισμό ύψους

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

195 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τιμές 1999) για την περίοδο 2000-2006 και αποτελούν το 30 τοις εκατό των δαπανών της ΕΕ. Για την περίοδο 2007-2013 τα αντίστοιχα χρήματα που διατέθηκαν ήταν περίπου 308 δισεκατομμύρια ευρώ. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία λειτουργούν με βάση τρεις στόχους. Ο πρώτος είναι η βοήθεια περιφερειών που δεν είναι οικονομικά ανεπτυγμένες, ο δεύτερος αφορά περιφέρειες που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα, και ο τρίτος υποστηρίζει την εκπαίδευση, επιμόρφωση και απασχόληση του εργατικού δυναμικού σε περιοχές εκτός των στόχων ένα και δυο. Παρ' όλα αυτά δεν είναι απολύτως διακριτό ποιος είναι ακριβώς ο συγκεκριμένος «πρακτικός στόχος» κάθε Στόχου. Πρέπει να σημειωθεί πάντως ότι, σε κάθε περίπτωση, η δαπάνη για τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν αποτελεί παρά ένα πολύ μικρό ποσοστό του τι πραγματικά θα έπρεπε να δαπανηθεί εάν η ΕΕ επιθυμούσε να επιτύχει την σύγκλιση των περιφερειακών οικονομιών. (Κοκκώσης-Ψυχάρης, 2005)

Βέβαια αναμφίβολα στο πέρασμα του χρόνου έχουν διατυπωθεί πολλές θεωρίες που αφορούν την περιφερειακή ανάπτυξη, οι οποίες πέρα από το μεγάλο εύρος και την ιστορία που έχουν θα μπορούσαμε να πούμε ότι παρουσιάζουν και σημαντικές διαφορές. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε σημαντική μεταβολή στα καταναλωτικά πρότυπα, καθώς και στα πρότυπα ζωής και συμπεριφοράς, τα οποία σχετίζονται με διαφορετικές μορφές και διαδικασίες ανάπτυξης, που λαμβάνουν χώρα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Ιδίως τους δύο τελευταίους αιώνες, η παγκοσμιοποίηση που επικράτησε, ανέδειξε την κυριαρχία των δυνάμεων της αγοράς και έτσι αυτό είχε ως αποτέλεσμα να διευρυνθεί το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών περιφερειών και κοινωνικών τάξεων, καθώς και να δημιουργηθούν πρόσθετες κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες. Με την εφαρμογή διαφόρων οικονομικών πολιτικών προκειμένου να γίνει προσέλκυση βιομηχανικών επενδύσεων, αγνοήθηκαν τα προβλήματα που σχετίζονταν με τις περιφερειακές οικονομικές ανισότητες που αφορούσαν τόσο της χώρες, όσο και τις περιφέρειες της κάθε χώρας. Οι ανισότητες που υπάρχουν μεταξύ των περιφερειών σχετίζονται με την αποδοτικότητα των συντελεστών παραγωγής, ενώ εμφανίζονται λαμβάνοντας τη μορφή χωρικής συγκεντροποίησης της οικονομικής ανάπτυξης. Η συγκεντροποίηση αυτή έχει ως αποτέλεσμα να δημιουργείται το φαινόμενο της οικονομικής εξάρτησης των περιοχών που είναι λιγότερο αναπτυγμένες από τις περιοχές που είναι οικονομικά προηγμένες και έτσι αποτρέπεται η αναπτυξιακή τους δυναμική και βρίσκονται μόνιμως σε κατάσταση στασιμότητας και υπανάπτυξης.

1.5 ΟΙ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση είναι ένα τολμηρό και πρωτόγνωρο σε διεθνές επίπεδο εγχείρημα, που αποτελεί επιλογή των κρατών-μελών της ΕΕ, με στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας της ευρωπαϊκής οικονομίας ενόψει των μεγάλων προκλήσεων που θέτει το νέο διεθνές οικονομικό περιβάλλον. Αναφέρεται επίσης μια σειρά από παράλληλους στόχους, όπως η ευρωπαϊκή συνεννόηση και ασφάλεια, η συνύπαρξη των ευρωπαϊκών πολιτισμών, η δημιουργία μιας μεγάλης Ευρώπης των λαών, με πολιτισμικό, πολυεθνικό και πολυφυλετικό χαρακτήρα. Δύο είναι οι βασικές πολιτικές που έχουν τεθεί σε εφαρμογή και προωθούν την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση: η πολιτική της ενιαίας αγοράς και η πολιτική της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης. Η πολιτική της ενιαίας αγοράς καταργεί ουσιαστικά όλα τα σημαντικά εμπόδια στην κίνηση εμπορευμάτων, ανθρώπων και κεφαλαίων μεταξύ των κρατών –μελών, ενώ η πολιτική της οικονομικής και νομισματικής ένωσης μεταφέρει τη νομισματική πολιτική από το εθνικό στο ευρωπαϊκό επίπεδο (Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα) και θέτει μια σειρά από δημοσιονομικούς και νομισματικούς στόχους, των οποίων η υλοποίηση από τα κράτη-μέλη θα οδηγήσει στη σύγκλιση των οικονομιών και στην υιοθέτηση ενός ενιαίου νομίσματος. Οι περισσότεροι μελετητές της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, μεταξύ τα των οποίων και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκφράζουν σοβαρούς φόβους για την αρνητική επίδραση των δύο αυτών πολιτικών στη συνοχή του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου και την όξυνση των διαπεριφερειακών ανισοτήτων. Από τη μια πλευρά, η πολιτική της ενιαίας αγοράς με την κατάργηση κάθε μορφής προστατευτικών μέτρων στις ανταλλαγές, και η υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος δημιουργούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τις πλέον πιο αναπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ, οι οποίες φιλοξενούν τις μεγαλύτερες, εμπειρότερες και τεχνολογικά πιο εξελιγμένες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Δεδομένου ότι τα πρότυπα εγκατάστασης διεθνικών επενδύσεων στην ενιαία αγορά δεν αναμένεται να μεταβληθούν σημαντικά, αφού οι τελευταίες θα εξακολουθούν να κατευθύνονται κυρίως στις ανεπτυγμένες περιφέρειες, που διαθέτουν κρίσιμο μέγεθος αγοράς, τεχνογνωσία και εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, καθίσταται σαφές πως αυτές θα αποκομίσουν τα μεγαλύτερα οφέλη από τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς. Αντίθετα, οι επιχειρήσεις των λιγότερων αναπτυγμένων περιφερειών θα βρεθούν σε μειονεκτική θέση, καθώς θα πρέπει, ελλείψει προστατευτικών μέτρων, να ανταγωνιστούν πλέον επί ίσοις όρους τις επιχειρήσεις των αναπτυγμένων περιφερειών, γεγονός που θα οδηγήσει στη σταδιακή εκτόπισή τους από τις διεθνείς και εγχώριες αγορές.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Από την άλλη πλευρά, οι πολιτικές για την οικονομική και νομισματική ενοποίηση, επιδιώκοντας δημοσιονομική σταθερότητα μέσα από την μείωση των δημόσιων ελλειμμάτων, του πληθωρισμού και των επιτοκίων ,θέτουν αυστηρούς περιορισμούς στην άσκηση δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής οι οποίοι καθίστανται δυσβάσταχτοι σε χώρες και περιφέρειες με σοβαρές ελλείψεις σε κοινωνικές και παραγωγικές υποδομές. Κατά κανόνα, οι χώρες που θα πρέπει να περικόψουν σε μεγαλύτερο βαθμό τις δημόσιες δαπάνες, προκειμένου να ικανοποιήσουν τους όρους της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης, είναι εκείνες με τη μεγαλύτερη ανάγκη παρέμβασης του δημόσιου τομέα, για την κάλυψη βασικών αναγκών σε τεχνικές και κοινωνικές υποδομές. Εδώ θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι οι πολιτικές αυτές συνοδεύονται από τα συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα (ΚΠΣ, ΕΣΠΑ), που διαθέτουν σημαντικούς πόρους για όσες περιοχές βρίσκονται σε αναπτυξιακή και διαρθρωτική υστέρηση, με αποτέλεσμα να αντισταθμίζονται οι όποιες αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ).

Αν και το παραπάνω εγχείρημα είναι αρκετά σοβαρό και απαιτεί διεξοδική αντιμετώπιση, στο σημείο αυτό θα αρκестούμε να παρατηρήσουμε ότι, πρώτον, τίθεται ζήτημα αξιοποίησης αυτών των πόρων και ζήτημα αξιολόγησης των πραγματικών τους επιπτώσεων στην οικονομία, και, δεύτερον, και ίσως πιο σημαντικό, οι επιπτώσεις από την λειτουργία της ΟΝΕ αναμένεται να είναι μόνιμες, ενώ οι διαθέσιμοι πόροι από τα ΚΠΣ φαίνεται να έχουν ημερομηνία λήξης. Η προσωρινότητα της δημοσιονομικής παρέμβασης, παρά τη μονιμότητα του αντικειμένου της ,έχει αναδειχθεί σε ένα από τα σοβαρότερα θέματα συζήτησης για το μέλλον των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης προκαλεί πρόσθετα και σοβαρά προβλήματα στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες και περιφέρειες, ενώ φαίνεται να ευνοεί τις ήδη αναπτυγμένες περιφέρειες της ΕΕ. Αν και οι περισσότεροι και εγκυρότεροι μελετητές θεωρούν ότι η πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση είναι μονόδρομος, η μείωση της συνοχής του ευρωπαϊκού χώρου και οι τάσεις πόλωσης που αυτή συνεπάγεται αναδεικνύουν την αναγκαιότητα, τη σπουδαιότητα , αλλά και το νέο ρόλο της περιφερειακής πολιτικής σε ευρωπαϊκό πλέον επίπεδο. (Πετράκος-Ψυχάρης,2016)

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

1.6 Η ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι περιφερειακές ανισότητες, που εκδηλώνονται συνήθως με τη μορφή άνισων κοινωνικών και οικονομικών ευκαιριών και έντονων διαφορών στα επίπεδα ευημερίας μεταξύ των περιοχών μιας χώρας ή μιας ευρύτερης περιοχής (όπως της Ευρωπαϊκής Ένωσης), αποτελούν το βασικό λόγο για την άσκηση της περιφερειακής πολιτικής. Εδώ υπάρχει όμως μια βασική παρεξήγηση, η οποία σχετίζεται με την αιτιολογική βάση αυτής της σχέσης. Παρά της περί του αντιθέτου αντιλήψεως, οι λόγοι που υπαγορεύουν την παρέμβαση της οργανωμένης Πολιτείας δεν συσχετίζονται τόσο με τις ανθρωπιστικές ευαισθησίες των ασκούντων την πολιτική όσο με την ανάγκη να εξασφαλιστούν συνθήκες σταθερότητας σε κοινωνικό επίπεδο και ανάπτυξης σε οικονομικό επίπεδο. Αν και ιδιαίτερα έντονες ανισότητες στα επίπεδα ευημερίας ή απασχόλησης μεταξύ διαφορετικών περιοχών δεν θα ικανοποιούσαν το κοινό αίσθημα περί ισότητας, τα περισσότερα επιχειρήματα υπέρ της αναγκαιότητας άσκησης περιφερειακών πολιτικών συσχετίζονται λιγότερο με το κριτήριο της ισότητας και περισσότερο με το κριτήριο της συνολικής αποτελεσματικότητας της οικονομίας. Η αναφορά στα δύο αυτά κριτήρια δεν είναι τυχαία. Η άσκηση περιφερειακής πολιτικής με οποιονδήποτε τρόπο απαιτεί, συνήθως, τη διάθεση σημαντικών πόρων της οικονομίας, οι οποίοι θα μπορούσαν να είχαν διατεθεί για άλλους σκοπούς. Συνεπώς, κρίσιμο είναι το ερώτημα για τη μέθοδο με την οποία θα αξιολογούμε κάθε φορά την αναγκαιότητα άσκησης της περιφερειακής πολιτικής. Δηλαδή, ποια κριτήρια θα πρέπει να ικανοποιεί μια πολιτική, για να θεωρείται αναγκαία και επιθυμητή και, συνεπώς, να είναι διατεθειμένο το κοινωνικό σύνολο να καταβάλει το κόστος υλοποίησής της. Τα κριτήρια αυτά είναι δύο: το κριτήριο της αποτελεσματικότητας και το κριτήριο της ισότητας.

Με το κριτήριο της αποτελεσματικότητας επιδιώκεται η μεγιστοποίηση της κοινωνικής ευημερίας με δεδομένους παραγωγικούς πόρους και δεδομένη τεχνολογία, ενώ με το κριτήριο της ισότητας επιδιώκεται η μείωση των περιφερειακών διαφορών στους δείκτες ευημερίας για δεδομένο συνολικό επίπεδο εισοδήματος. Έτσι, μια πολιτική ικανοποιεί το κριτήριο της αποτελεσματικότητας εάν αυξάνει τη συνολική ευημερία και το κριτήριο της ισότητας εάν μειώνει τις περιφερειακές ανισότητες στα επίπεδα της ευημερίας. Τα δύο αυτά κριτήρια δεν βρίσκονται κατ' ανάγκη σε ανταγωνιστική σχέση. Για παράδειγμα, η μείωση των έντονων διαφορών στα επίπεδα ανεργίας μπορεί να συμβάλει στην απορρόφηση χωρικά προσδιορισμένων, αλλά αδρανών παραγωγικών πόρων και στην αύξηση του προϊόντος. Αυτό μάλιστα μπορεί να γίνει χωρίς αύξηση του μέσου κόστους παραγωγής από υπερβάλλουσα

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ζήτηση στις αγορές εργασίας και γης των περιοχών με υψηλά ποσοστά απασχόλησης. Σε αυτή την περίπτωση, οι στόχοι της βελτίωσης της συνολικής αποτελεσματικότητας και της μεγαλύτερης ισότητας μεταξύ των περιφερειών είναι συμβατοί και συμπληρωματικοί. Σε άλλες περιπτώσεις όμως αυτό δεν είναι δυνατόν. Για παράδειγμα, η μεταφορά πόρων από εύπορες περιοχές υψηλής απόδοσης ευνοεί ενδεχομένως την ισότητα, αλλά δεν συμβάλλει στην συνολική αποτελεσματικότητα της οικονομίας. (Πετράκος-Ψυχάρης, 2016)

Είναι γεγονός ότι ο μισός πληθυσμός της Ελλάδας διαμένει στις ευρύτερες περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, ενώ η υπόλοιπη χώρα δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα σημαντικές πληθυσμιακές συγκεντρώσεις. Ουσιαστικά μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι υπάρχει μια άνιση κατανομή των υποδομών, των υπηρεσιών καθώς και των ευκαιριών ανάπτυξης ευρύτερα. Επιπλέον, ορισμένες περιοχές της χώρας αποτελούν τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες της Ευρώπης παρουσιάζοντας σημαντικές αποκλίσεις από τις προηγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Λόγω αυτής της κατάστασης πολλές φορές εκφράζεται μια αίσθηση εγκατάλειψης, που διατυπώνεται με απόψεις περί «αθηναϊκού κράτους», ενώ τονίζεται διαρκώς η αδιαφορία της κεντρικής διοίκησης προς αυτές τις περιοχές. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει ότι έχουν εφαρμοστεί ορισμένες πολιτικές που αποσκοπούσαν σε άμβλυνση των ανισοτήτων και σε σύγκλιση. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να τονίσουμε ότι η ύπαρξη περιφερειακής πολιτικής, δεν είναι βέβαιο ότι μπορεί να εξασφαλίσει την μείωση των ανισοτήτων, καθώς ενδέχεται το μίγμα πολιτικής να μην είναι το κατάλληλο ή να μην υπάρχουν οι κατάλληλοι πόροι, ή ακόμα να υπάρχουν ορισμένοι οικονομικοί και γεωγραφικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην ενίσχυση των ανισοτήτων. (Ψυχάρης & Φώτης, 2011)

1.6.1 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δεν είναι πάντα εύκολο να προσδιορίσουμε τους στόχους της περιφερειακής πολιτικής, πολύ δε περισσότερο να τους ποσοτικοποιήσουμε. Σύμφωνα με μια άποψη, η περιφερειακή πολιτική θα πρέπει να έχει μοναδικό στόχο την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και να μην αφορά τίποτα άλλο παρά τη χωρική διάσταση της αναπτυξιακής πολιτικής. Σύμφωνα με μια άλλη άποψη, μοναδικός στόχος της περιφερειακής πολιτικής θα έπρεπε να είναι η μείωση των περιφερειακών ανισορροπιών στις ευκαιρίες απασχόλησης. Στα κλασικά εγχειρίδια αναφέρεται ως διπλός στόχος, η οικονομική ανάπτυξη σε εθνικό επίπεδο και η μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Στην πράξη, η επιλογή των στόχων, αλλά και της έμφασης της περιφερειακής πολιτικής εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα χαρακτηριστικά της χώρας και

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

των υπό συζήτηση περιφερειών. Ακόμα, και αν δεχτούμε ότι υπάρχουν μόνο οι δύο παραπάνω στόχοι πολιτικής, το ειδικό βάρος του καθενός μπορεί να διαφέρει μεταξύ των χωρών. Σε χώρες με λιγότερο έντονες περιφερειακές ανισότητες, η έμφαση της πολιτικής μπορεί να δίνεται στον πρώτο στόχο, ενώ σε χώρες με περισσότερο έντονες ανισότητες η έμφαση της πολιτικής είναι αναμενόμενο να μετατοπίζεται προς τον δεύτερο στόχο, υποδηλώνοντας ότι ο συντελεστής στάθμισης των δύο στόχων εξαρτάται κάθε φορά από το ύψος των περιφερειακών ανισοτήτων, αλλά και το σύστημα αξιών που επικρατεί σε κάθε χώρα.

Οι στόχοι της περιφερειακής πολιτικής θα μπορούσαν, σε μια πιο αναλυτική προσέγγιση, να ταξινομηθούν στις εξής τέσσερις κατηγορίες: Οι **Οικονομικοί στόχοι**: 1) Μείωση των περιφερειακών ανισορροπιών στα ποσοστά ανεργίας, 2) Διασφάλιση της βέλτιστης κατανομής των παραγωγικών πόρων μεταξύ τομέων και κλάδων οικονομίας, 3) Μείωση των πληθυσμιακών πιέσεων σε ήδη κορεσμένες περιοχές, 4) Μείωση του βαθμού υποαπασχόλησης των εθνικών παραγωγικών πόρων, 5) Εξασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού ανάπτυξης των παραγωγικών πόρων, 6) Μείωση των πληθωριστικών πιέσεων στην οικονομία, 7) Εξασφάλιση μιας λογικής κατανομής του εισοδήματος. Οι **Περιβαλλοντικοί στόχοι**: 1) Καλύτερη ισορροπία μεταξύ πληθυσμού και περιβάλλοντος, 2) Διαγενεαλογική ισορροπία στις ευκαιρίες αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πόρων, 3) Αξιοποίηση μεθόδων ανάπτυξης φιλικών προς το περιβάλλον. Οι **Κοινωνικοί στόχοι**: 1) Προστασία χωρικά προσδιορισμένων πολιτισμικών χαρακτηριστικών, 2) Βελτίωση κοινωνικής συνοχής. Οι **Πολιτικοί στόχοι**: 1) Εθνική ενότητα και ασφάλεια, 2) Πολιτική σταθερότητα. (Πετράκος-Ψυχάρης, 2016)

Η κατηγοριοποίηση αυτή δεν αποτελεί φυσικά μια ολοκληρωμένη λίστα στόχων, δεν εξαντλεί τις δυνατότητες παρέμβασης, ούτε φυσικά υπονοεί ότι οι ασκούντες την πολιτική θα πρέπει κάθε φορά να επιλέγουν έναν από τους παραπάνω στόχους. Αντιθέτως, η επιλογή πολλαπλών στόχων βρίσκεται πιο κοντά στις ανάγκες της σύγχρονης πραγματικότητας και θεωρείται πιο αποτελεσματική, εφόσον είναι εκ των προτέρων σαφείς η σχέση και η αλληλεξάρτησή τους.

1.7 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Οι συνθήκες, οι οποίες διαμορφώνουν το νέο οικονομικό περιβάλλον συνθέτουν ένα μίγμα ευκαιριών, απειλών, δυνατοτήτων και κινδύνων, που ιδιαίτερα για τις

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

αναπτυξιακά και οικονομικά αδύναμες περιοχές επιβάλλεται να εξεταστούν με περισσή νηφαλιότητα και ταυτόχρονα εγρήγορση. Η αύξηση του ανταγωνισμού σε όλες τις γεωγραφικές κλίμακες, η μεγάλη κινητικότητα του κεφαλαίου, οι ραγδαίες αλλαγές στα τεχνολογικά και παραγωγικά πρότυπα, αλλά και μια σειρά από διαρθρωτικές ή αναπτυξιακές πολιτικές, τείνουν να αυξάνουν την απόσταση ανάμεσα στις ευκαιρίες και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν διαφορετικές περιοχές και συνεπώς να εντείνουν τις περιφερειακές ανισότητες. Εκείνο πλέον που καθίσταται απολύτως σαφές είναι ότι οι σχέσεις, οι ανταλλαγές, οι ροές και οι εξαρτήσεις σε ένα πολύ-περιφερειακό οικονομικό σύστημα δημιουργούν και μεταφέρουν εισοδήματα στο χώρο, με ένα τρόπο ο οποίος είναι ανεξάρτητος των αρχικών κατανομών, γι' αυτό και αρχίζει να καθίσταται εμφανές ότι πλέον απαιτείται μια πιο προσεκτική και σύνθετη προσέγγιση του περιφερειακού προβλήματος.

Εκείνο που τα τελευταία χρόνια έχει γίνει αντιληπτό και μάλιστα με έντονο τρόπο είναι ότι οι αγορές ενεργούν με μία άνιση δυναμική και εκδηλώνουν τις επιλογές τους με ασύμμετρο τρόπο, ανάλογα με την ελκυστικότητα του περιβάλλοντος που αποφασίζουν να επιχειρήσουν. Στη δυναμική αυτή, οι σύγχρονες κοινωνίες οφείλουν να αντιπαραβάλουν τη συλλογική τους βούληση να αυξήσουν τη συνοχή τους, σχεδιάζοντας μια κατάλληλη στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης, η οποία να αποτελεί βασικό συστατικό μιας σύγχρονης διακυβέρνησης, με στόχο την ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της χώρας.

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες αυτές, προκύπτει ότι είναι αναγκαίο να διαμορφωθεί μια άλλη περιφερειακή πολιτική νέου μίγματος, η οποία θα βρίσκεται πιο κοντά στις σκέψεις και τις προσδοκίες των πολιτών και θα συμβάλλει στη χωρική συνοχή και στην απελευθέρωση του δυναμικού των περιφερειών, σε ένα νέο ολοκληρωμένο πλαίσιο οικονομικής, δημοσιονομικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Με αυτές τις παραδοχές, θεωρείται βέβαιη η αναγκαιότητα του σχεδιασμού μιας νέας αντίληψης για τις πολιτικές περιφερειακής ανάπτυξης, που θα ικανοποιεί τις παραπάνω συνθήκες, θα είναι εφικτός, όσο και αν εκ των πραγμάτων δεν φαίνεται να είναι εύκολος. Απαιτεί άλλη σκέψη, άλλο τρόπο προσέγγισης, ειλικρινή βούληση, επαρκείς επιστημονικές γνώσεις, κατανόηση των κοινωνικών και οικονομικών δυναμικών, που αναπτύσσονται στα διάφορα χωρικά επίπεδα, και δυνατότητα αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής και διεθνούς εμπειρίας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση περιφερειακών πολιτικών. Η νέα αυτή αντίληψη οφείλει να προσδιορίσει με όρους περιφερειακής ανάπτυξης

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

στόχους και μέσα και κυρίως να απαντήσει με σαφήνεια ερωτήματα, όπως: (α) που βρισκόμαστε, σήμερα (β) που θέλουμε να πάμε, (γ) γιατί επιλέγουμε τις συγκεκριμένες κατευθύνσεις εκεί και όχι κάποιες άλλες, (δ) ποιοι είναι οι στόχοι και ποιες διαδικασίες θα ακολουθήσουμε για να πετύχουμε τους στόχους αυτούς, (ε) ποιο είναι το κόστος των επιλογών, από ποιες πηγές το αντλούμε και ποιο είναι το αναμενόμενο όφελος, (στ) ποιες είναι οι εκτιμώμενες μέσο-μακροπρόθεσμες επιδράσεις και συνέπειες στην απασχόληση, στο εισόδημα και στην ανάπτυξη. Η στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης, στο νέο σχεδιασμό της, θα πρέπει ταυτόχρονα να αξιοποιεί τη δημιουργικότητα της αγοράς και τους οικονομικούς πόρους, σε ένα συνολικό σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης, σε τομείς και περιοχές που να συνδυάζουν οικονομική αποτελεσματικότητα, περιβαλλοντική προστασία και περιφερειακή σύγκλιση, καθώς και να αναδεικνύει το αναπτυξιακό μέρισμα που προκύπτει από αυτές τις πολιτικές για την προστασία ευπαθών κοινωνικών ομάδων και περιοχών.

Οι στόχοι μιας ανάλογης στρατηγικής για την περιφερειακή ανάπτυξη μπορεί να προσανατολιστεί σε συγκεκριμένους πυλώνες, που θα αναδιαμορφώνουν το υφιστάμενο μίγμα, το οποίο είναι σχεδόν πλήρως κρατικοδίαιτο, σε ένα περισσότερο ανοιχτό σε όλες τις δυνάμεις, έχοντας ως κεντρική επιδίωξη την ανάταξη του περιφερειακού οικονομικού και παραγωγικού συστήματος, επ' ωφελεία της κοινωνικής συνοχής. Ο πρώτος πυλώνας αναφέρεται στον αναπροσανατολισμό του παραγωγικού συστήματος της κάθε περιφέρειας. Επί της ουσίας, ο πυλώνας αυτός οφείλει να εντοπίζει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των περιοχών, και επ' αυτών να στηρίζει τη διεύρυνση των αναπτυξιακών τους δυνατοτήτων. Με υψηλό δείκτη συνέργειας με τις άλλες πολιτικές, να επιδιώκει μια συνολική προσέγγιση στο περιφερειακό πρόβλημα της χώρας, ώστε να παράγεται ένα ολοκληρωμένο, συνεκτικό και αποτελεσματικό πρόγραμμα αναπτυξιακής πολιτικής. Ο δεύτερος πυλώνας αφορά στη χωρική συνοχή και στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων, με την επίτευξη σύγκλισης των επιπέδων ανάπτυξης, ευημερίας και ευκαιριών, όχι μόνο μεταξύ των περιφερειών αλλά και εντός αυτών, μεταξύ των γεωγραφικών τους διαμερισμάτων. Για να μην είναι γράμμα κενό ο πυλώνας αυτός χρειάζεται ποσοτικοποίηση στόχων και συνεχή μέτρησή τους, ώστε να αποκτήσει ουσία και περιεχόμενο. Ο τρίτος πυλώνας αναφέρεται στον προσανατολισμό των οικονομικών δραστηριοτήτων σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, που να προστατεύουν το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον και να προωθούν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Με δεδομένο ότι το παρόν πρότυπο ανάπτυξης αναλώθηκε σε επιλογές εντατικής εκμετάλλευσης μη ανανεώσιμων περιβαλλοντικών πόρων, και ότι πλέον

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

η ικανότητα διατηρησιμότητάς του έχει παρέλθει εδώ και καιρό, η μετακίνηση σε ένα νέο πρότυπο, του οποίου η κατεύθυνση είναι “*green business*”, μπορεί να αποτελέσει έναν εξαιρετικά οικονομικά και κοινωνικά αποτελεσματικό προσανατολισμό. Ο τέταρτος και τελευταίος πυλώνας έχει σχέση με τη σύνδεση της περιφερειακής σύγκλισης με την οικονομία και την κοινωνία της γνώσης, δηλαδή την ανάπτυξη της έρευνας και της καινοτομίας σε περιφερειακό επίπεδο και σε τομείς και κλάδους που δεν συνδέονται απαραίτητα με κλάδους υψηλής τεχνολογίας. Ο προσανατολισμός αυτός επιδιώκει να εισάγει στην περιφερειακή οικονομία παραμέτρους εφαρμοσμένης γνώσης, που είναι συμβατή προς τα ανταγωνιστικά παραγωγικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής. (Παπαδούλης, 2013)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

ENTERPRISE EUROPE NETWORK: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΩΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ

2.1 ENTERPRISE EUROPE NETWORK ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Το Enterprise Europe Network, το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό δίκτυο(βλ. Σχήμα 1, όπου φαίνονται οι χώρες της ΕΕ αλλά και οι χώρες εκτός ΕΕ στις οποίες δραστηριοποιείται το EEN) για την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα, υποστηρίζει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους μέσω της καινοτομίας. Αποτελείται από περίπου 600 συνεργαζόμενους οργανισμούς. Οι οργανώσεις μέλη περιλαμβάνουν: i)πόλους τεχνολογίας ii) οργανισμούς υποστήριξης της καινοτομίας, iii)πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, iv) οργανισμούς περιφερειακής ανάπτυξης, v)εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια. Οι φορείς αυτοί απασχολούν περίπου 4.000 εξειδικευμένα στελέχη, με εμπειρία στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, καθώς και 17 ομάδες εμπειρογνομόνων σε βιομηχανικούς τομείς. Τα τοπικά σημεία επαφής του δικτύου βρίσκονται σε περισσότερες από 60 χώρες στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων δικτύου σε κάθε οργανισμό-μέλος προσφέρουν εξατομικευμένες υπηρεσίες στις επιχειρήσεις. Γνωρίζουν το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον και έχουν επαφές για επιχειρηματικές ευκαιρίες παγκοσμίως. Το Δίκτυο μπορεί επίσης να προσφέρει μια προσέγγιση που στοχεύει ειδικά στον επιχειρηματικό τομέα. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων της, καλύπτουν όλους τους βασικούς οικονομικούς τομείς, από την υγειονομική περίθαλψη μέχρι τη μόδα και την υφαντουργία. Το Enterprise Europe Network λειτουργεί ως ενιαίο κέντρο εξυπηρέτησης για επιχειρήσεις, τις παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες για να αναπτύξουν νέα προϊόντα και να αποκτήσουν πρόσβαση σε νέες αγορές και προσφέρει ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες της ΕΕ και τις ευκαιρίες που προκύπτουν.

Οι φορείς που συμμετέχουν στο δίκτυο τεκμηριώνουν σε ετήσια βάση περίπου 1.000 τεχνολογικούς ελέγχους και διοργανώνουν 4.000 τοπικές εκδηλώσεις και σεμινάρια σε θέματα σχετικά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το δίκτυο υποστηρίζει περισσότερες από 2 εκατομμύρια. επιχειρήσεις ανά έτος σε θέματα διεθνούς εμπορίου, τεχνολογικών συνεργασιών και πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Οι εμπειρογνώμονες του Enterprise Europe Network παρέχουν στην επιχείρησή τις συμβουλές που χρειάζεται για να αναπτυχθούν και να επεκταθούν στις διεθνείς αγορές. Οι ΜΜΕ μπορούν να έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε μια σειρά συμβουλευτικών υπηρεσιών όπως: 1)πώς να εξάγουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες σε νέες αγορές 2)πώς να αποκτήσουν σήμανση CE για τα προϊόντα τους 3)ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος για να χρηματοδοτήσουν τα σχέδιά τους για ανάπτυξη 4)πώς να προστατεύσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία πνευματικής ιδιοκτησίας σε

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

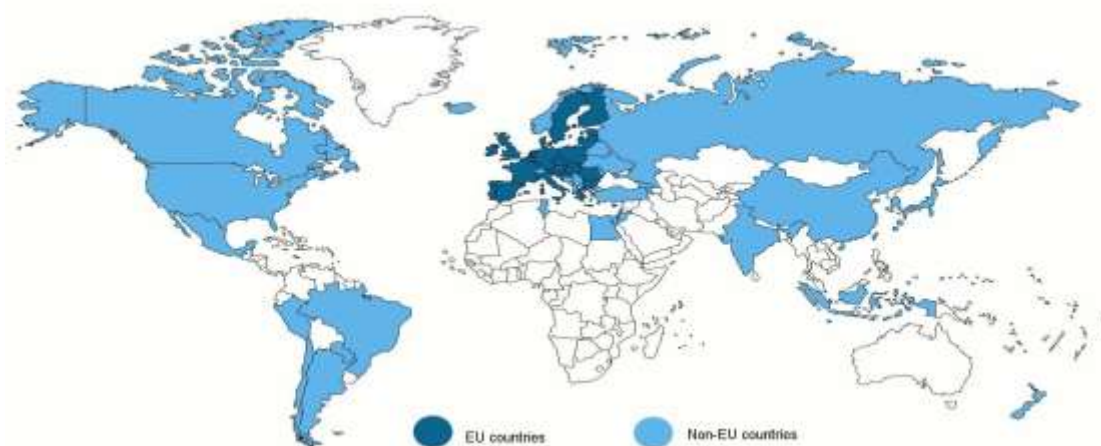
άλλη χώρα. Οι τομείς εμπειρογνωμοσύνης του Δικτύου περιγράφονται παρακάτω: Το πρώτο βήμα είναι να επικοινωνήσουν με το τοπικό σημείο επαφής του δικτύου τους. Ένας εμπειρογνώμονας θα: α) τους παρέχει τις πληροφορίες που ψάχνουν β)θα αποφασίσουν εάν πρέπει να συνεργαστούν σε ένα εξατομικευμένο σχέδιο γ)θα τους ανακατευθύνει στην πιο κατάλληλη υπηρεσία. Το δεύτερο βήμα είναι να συμφωνηθεί ένα σχέδιο δράσης. Εάν το Δίκτυο είναι η σωστή υπηρεσία για τις ΜΜΕ, ο εμπειρογνώμονας του Δικτύου μπορεί να βοηθήσει να δημιουργήσουν ένα σχέδιο δράσης με βάση τα ακόλουθα σημεία: α)τους επιχειρηματικούς στόχους β)τις ενέργειες που πρέπει να κάνουν για να φτάσουν εκεί γ)το χρονοδιάγραμμα στο οποίο σχεδιάζουν να εργαστούν. Τρίτο βήμα είναι να εκτελεστεί το σχέδιο και να ληφθούν τα αποτελέσματα. Ένας εμπειρογνώμονας δικτύου θα συνοδεύσει την επιχείρησή σ' όλη αυτή την πορεία. Η δουλειά των ΜΜΕ είναι να σιγουρευτούν ότι ικανοποιούν τους στόχους τους και ότι η επιχείρησή τους γίνεται πιο ανταγωνιστική ως αποτέλεσμα της συνεργασίας τους με το Δίκτυο.

Τομείς εξειδίκευσης Δικτύου

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες δικτύων επικεντρώνονται κυρίως στα θέματα της ΕΕ.

- **Νομοθεσία και πρότυπα της ΕΕ**
- **Πρόσβαση στις διεθνείς αγορές**
- **Διεθνείς δημόσιες συμβάσεις**
- **Χρηματοδότηση από την ΕΕ και υποστήριξη εφαρμογών**
- **Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΔΠΙ)**
- **Εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων**
- **Διαχειριστικές βελτιώσεις**

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

2.2. ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ(FINAL EVALUATION 2008-2014)

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (2008-2014) παρέχει στήριξη στις ΜΜΕ στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα της ΕΕ για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (CIP). Το Δίκτυο δημιουργήθηκε μέσω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων (2006) και άρχισε να λειτουργεί το 2008. Συγκεντρώθηκαν οι οργανώσεις που ήταν μέλη δύο προϋπαρχόντων δικτύων, των Ευρωπαϊκών Κέντρων Πληροφόρησης και των Κέντρων Αναδιανομής Καινοτομίας καθώς και ορισμένων οργανισμών που δεν είχαν προηγουμένως συμμετάσχει στην υποστήριξη επιχειρήσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (DG GROW) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι υπεύθυνη για το Δίκτυο και της έχει ανατεθεί και η αξιολόγηση του. Ο Εκτελεστικός Οργανισμός για τις Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (EASME) υλοποιεί δράσεις του Δικτύου. Το Δίκτυο είναι παρόν σε περισσότερες από 60 χώρες. Οι εταίροι δικτύων στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της ΕΕ (CIP) συγχρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Η υπόλοιπη χρηματοδότηση για τους εν λόγω οργανισμούς-εταίρους παρέχεται από τους φορείς συγχρηματοδότησης σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο. Ορισμένες "τρίτες" χώρες όπως η Κίνα, η Ινδία, η Ρωσία, η Βραζιλία, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Χιλή συμμετέχουν στο Δίκτυο σε αυτό-χρηματοδοτική βάση. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εταίροι του Δικτύου ονομάζονται "Κέντρα Επιχειρηματικής Συνεργασίας".

Το δίκτυο αποτελείται από κοινοπραξίες, στις οποίες συμμετέχουν συνολικά περισσότεροι από 600 εταίροι οργανισμοί. Οι εταίροι του δικτύου περιλαμβάνουν εμπορικά επιμελητήρια,

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

περιφερειακά αναπτυξιακά γραφεία, τεχνολογικά κέντρα, συμβούλια καινοτομίας ή άλλους οργανισμούς υποστήριξης επιχειρήσεων που έχουν μεγάλη εμπειρία στην παροχή επιχειρηματικών συμβουλών ή στην υποστήριξη της καινοτομίας. Όταν ιδρύθηκε το δίκτυο, στόχος του ήταν - μεταξύ άλλων - να βελτιώσει τις υπηρεσίες υποστήριξης της ΕΕ που προσφέρθηκαν σε ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ενσωματώνοντας και αναπτύσσοντας τις πρώην υπηρεσίες των Ευρωπαϊκών Κέντρων Πληροφόρησης και των Κέντρων Αναδιανομής Καινοτομίας, ώστε οι εταιρείες να έχουν πρόσβαση σε πρακτικές και αποτελεσματικές λύσεις στις επιχειρησιακές τους ανάγκες. Βάσει του άρθρου 21.2 (CIP) παρέχονται τρεις τύποι υπηρεσιών από τους εταίρους του Δικτύου στα κράτη μέλη της ΕΕ και στις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα CIP, προκειμένου να υλοποιηθούν αυτοί οι στόχοι:

- Υπηρεσίες πληροφόρησης, επιχειρηματικής συνεργασίας και διεθνοποίησης
- Υπηρεσίες για την καινοτομία και τη μεταφορά τεχνολογίας και γνώσεων
- Υπηρεσίες που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στο κοινοτικό πρόγραμμα-πλαίσιο Έρευνα & Ανάπτυξη.

Σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 2006, οι επιμέρους στόχοι ήταν: Να αυξηθούν οι συνέργειες μεταξύ των εταίρων του δικτύου μέσω της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Να διατηρεί και να βελτιώνει συνεχώς την πρόσβαση, την εγγύτητα, την ποιότητα και τον επαγγελματισμό των ολοκληρωμένων υπηρεσιών που παρέχονται από το δίκτυο. Η ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, ιδίως μεταξύ των ΜΜΕ, σχετικά με τα ζητήματα κοινοτικής πολιτικής και τις υπηρεσίες που προσφέρει το δίκτυο, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, της οικολογικής αποδοτικότητας των ΜΜΕ, της πολιτικής συνοχής και των διαρθρωτικών ταμείων. Να συμβουλευτούν οι επιχειρήσεις σχετικά με τις επιλογές της κοινοτικής πολιτικής. Να βεβαιωθούν ότι το δίκτυο προσφέρει αλληλεπίδραση με άλλους σχετικούς φορείς παροχής υπηρεσιών και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος για όλα τα μέρη. Μέχρι το τέλος του 2014, το Επιχειρησιακό Ευρωπαϊκό Δίκτυο διεξήχθη στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας - EIP (2007-2013), το οποίο αποτελούσε το ίδιο επιχειρησιακό πυλώνα του Προγράμματος για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία - CIP (2007-2013). Στο πλαίσιο της ΕΣΚ, τα μέτρα σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία του δικτύου Enterprise Europe Network είναι το σημαντικότερο στοιχείο όσον αφορά τον δεύτερο στόχο του προγράμματος, τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού για τη συνεργασία των ΜΜΕ. (EU office, Final evaluation impact, 2014)

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

2.2.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΜΕ

Πόσο αποτελεσματικό είναι το Δίκτυο ως μέσο για την επίτευξη σταθερού ή αυξανόμενου κύκλου εργασιών των ΜΜΕ με έδρα την ΕΕ και για τις ΜΜΕ που εδρεύουν σε CIP χώρες που συμμετέχουν στο Δίκτυο;

Οι πελάτες του Enterprise Europe Network λειτουργούν καλύτερα από τις ΜΜΕ που δεν χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες τους. Τόσο για την απασχόληση όσο και για τον κύκλο εργασιών, οι πελάτες-ΜΜΕ παρουσιάζουν ρυθμούς ανάπτυξης, βάσει ερευνών, που είναι κατά 3,1 ποσοστιαίες μονάδες ανώτεροι από αυτές που δεν χρησιμοποιούν το Δίκτυο. Αυτά τα ευρήματα επιβεβαιώνονται από τις συνεντεύξεις, τα αποτελέσματα της έρευνας του EASME και από ερωτήματα των ερευνών που επικεντρώνονται στην εκτίμηση της ανάπτυξης από τις ΜΜΕ. Τα τελευταία δείχνουν ότι όσο η αποτελεσματικότητα αυξάνεται, τόσο περισσότερες υπηρεσίες δικτύου χρησιμοποιούνται. Οι συνεντεύξεις δείχνουν ότι χρειάζεται χρόνος για να καταστούν προφανείς οι επιπτώσεις από την άποψη του κύκλου εργασιών και της απασχόλησης. Σχεδόν τα δύο τρίτα των ΜΜΕ, πελατών του δικτύου, επιβεβαιώνουν τη θετική επίδραση του Δικτύου στην εταιρεία τους βάσει μελετών που έχουν δημοσιευθεί. (Sme's Growth Outlook 2019-20)

2.3 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ EEN HELLAS

Αποστολή του δικτύου Enterprise Europe Network - Hellas είναι η ενίσχυση των επιχειρήσεων, κυρίως των μικρομεσαίων, σε θέματα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας. Το δίκτυο παρέχει ένα ολοκληρωμένο πλέγμα υπηρεσιών για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, λειτουργώντας ως one-stop-shop για:

- Πρόσβαση σε ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα και εργαλεία
- Πρόσβαση σε διεθνείς αγορές και ζήτηση επιχειρηματικών συνεργασιών
- Μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας
- Εκπροσώπηση σε διεθνείς επιχειρηματικές συναντήσεις
- Νέες πολιτικές και κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Επιχειρησιακό σχεδιασμό και διαχείριση της καινοτομίας
- Διαχείριση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
- Διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων και ενημερωτικών ημερίδων

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

- Διαβούλευση σχετικά με νέες πολιτικές για τις επιχειρήσεις.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ιδίως κατά τα αρχικά στάδια λειτουργίας τους, σπάνια έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται συστηματικά για τις πολυποίκιλες μορφές στήριξης που τους παρέχουν τα προγράμματα της ΕΕ. Επιπλέον, δεν είναι πάντα σε θέση να εκτιμήσουν πλήρως το καινοτόμο ή το εμπορικό δυναμικό των προϊόντων τους και να αξιοποιήσουν τις νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για τομείς διαφορετικούς από αυτούς που γνωρίζουν καλά.

Το Enterprise Europe Network-Hellas, μέλος του μεγαλύτερου δικτύου επιχειρηματικής υποστήριξης στον κόσμο, το οποίο περιλαμβάνει 600 τοπικούς οργανισμούς σε 60 χώρες σε Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Ασία και Αμερική, προωθεί την καινοτομία, την εξωστρέφεια και τη διεθνοποίηση των επιχειρήσεων, τομείς που θεωρούνται κλειδιά για την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη. Παράλληλα, ενδυναμώνει τους δεσμούς μεταξύ βιομηχανίας, έρευνας και επενδυτικών κεφαλαίων και καλλιεργεί οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη ανάπτυξη και απασχόληση. Την περίοδο 2008-2012, το Enterprise Europe Network-Hellas υποστήριξε 410 συμφωνίες διεθνικής επιχειρηματικής συνεργασίας, οργάνωσε ή συμμετείχε σε 350 εκδηλώσεις μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικές αποστολές και παρείχε 13.000 συμβουλές για πρόσβαση σε χρηματοδοτικά προγράμματα. Αντίστοιχα την περίοδο 2008-2018, το Enterprise Europe Network-Hellas υποστήριξε 910 συμφωνίες διεθνικής επιχειρηματικής συνεργασίας, οργάνωσε ή συμμετείχε σε 825 εκδηλώσεις μεταφοράς τεχνολογίας και επιχειρηματικές αποστολές και ανταποκρίθηκε σε 50.000 ερωτήματα επιχειρήσεων και αναπτυξιακών οργανισμών.

2.4 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ EEN-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Το Enterprise Europe Network (EEN) υποστηρίζει μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην επιχειρηματική τους ανάπτυξη και στην διεθνοποίησή τους μέσα από συμβουλευτική και μέσα από την προώθηση διεθνών συνεργασιών για έρευνα, για αξιοποίηση τεχνολογίας και για προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών. Επιπλέον το EEN υποστηρίζει ερευνητικούς οργανισμούς να συνάψουν συνεργασίες με επιχειρήσεις και άλλους ερευνητικούς οργανισμούς για έρευνα και για αξιοποίηση τεχνολογίας. Στην Ελλάδα το EEN εκπροσωπείται από την κοινοπραξία EEN-Hellas που απαρτίζεται από 12 εταίρους. Όλοι οι εταίροι παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής και δικτύωσης για την προώθηση διεθνών συνεργασιών. Μέσω του

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Enterprise Europe Network-Hellas παρέχεται πολύτιμη πληροφόρηση στα πεδία των δυνατοτήτων χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα, των δυνατοτήτων επενδυτικής χρηματοδότησης, στα θέματα ευρωπαϊκής αγοράς και στους όρους εξαγωγικής δραστηριότητας επιχειρήσεων. Επιπλέον, μέσω του Enterprise Europe Network-Hellas, με αξιοποίηση της ειδικής ενιαίας διαδικτυακής πλατφόρμας του EEN υποστηρίζεται η εύρεση συνεργατών και η σύναψη διεθνών συνεργασιών σε ένα φάσμα 60 χωρών. Οι συνεργασίες μπορούν να είναι ερευνητικές (π.χ. υποβολή πρότασης σε ερευνητικό πρόγραμμα της ΕΕ), τεχνολογικές (π.χ. προώθηση ή ζήτηση μιας νέας τεχνολογίας στο εξωτερικό για εκμετάλλευση, ή περαιτέρω βελτίωση) ή επιχειρηματικές (π.χ. εισαγωγή νέου προϊόντος στην εγχώρια αγορά ή εξαγωγή σε νέες αγορές). Η διαδικτυακή πλατφόρμα του EEN προσφέρει τη δυνατότητα για ένα ευρύ φάσμα συνεργασιών. Κατά μ.ο. σε μηνιαία βάση προσφέρονται πάνω από 23.000 ευκαιρίες συνεργασίας. Με την υποστήριξη του εκάστοτε Εταίρου του Enterprise Europe Network-Hellas οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί συντάσσουν και αναρτούν ένα αναλυτικό προφίλ, που παρουσιάζει τη δραστηριότητά τους και μία Εκδήλωση Ενδιαφέροντος για συνεργασία. Οι Εκδηλώσεις Ενδιαφέροντος (Expressions of Interest) αξιολογούνται τόσο από το Enterprise Europe Network-Hellas όσο και από αρμόδιο στέλεχος του εποπτεύοντος φορέα του EEN στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με στόχο να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των Εκδηλώσεων Ενδιαφέροντος. Για τη σύναψη συνεργασιών το Enterprise Europe Network-Hellas οργανώνει ή συνδιοργανώνει σε όλη την Ευρώπη επίσης εκδηλώσεις επιχειρηματικής δικτύωσης (brokerage events) ή εταιρικές αποστολές (company missions) όπου υλοποιούνται επιχειρηματικές συναντήσεις. Το Enterprise Europe Network-Hellas υποστηρίζει τη συμμετοχή των ελληνικών οργανισμών και την εκπροσώπησή τους σε όλα τα στάδια. Οι εταίροι του Enterprise Europe Network-Hellas κατά τη συλλογή, καταγραφή και επεξεργασία των αναγκαίων στοιχείων από τις επιχειρήσεις και τους ερευνητικούς φορείς που εξυπηρετούν, λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την τήρηση των όρων του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων ΕΕ 2016/679 (GDPR). Ιδίως ενημερώνουν όλα τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα, ώστε να διασφαλίζεται η συναίνεσή τους. Οι δραστηριότητες του EEN είναι οι κάτωθι: α) Παροχή ολοκληρωμένης και τεκμηριωμένης πληροφόρησης και ενημέρωσης άμεση επικοινωνία με τα μέλη, β) Ισχυρή εκπροσώπηση, γ) Εξωστρέφεια, δ) Εκπαίδευση, ε) Συνεργασίες, ζ) Επιχειρηματική Αλληλεγγύη, η) Υλοποίηση Ευρωπαϊκών – Εθνικών Προγραμμάτων, θ) Εκπόνηση μελετών, ι) ΑΕΔΕΠ (Αναπτυξιακή Εταιρεία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων). (EEN HELLAS, 2019)

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

2.5 ΠΟΙΟΙ ΑΠΑΡΤΙΖΟΥΝ ΤΟ ΕΕΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

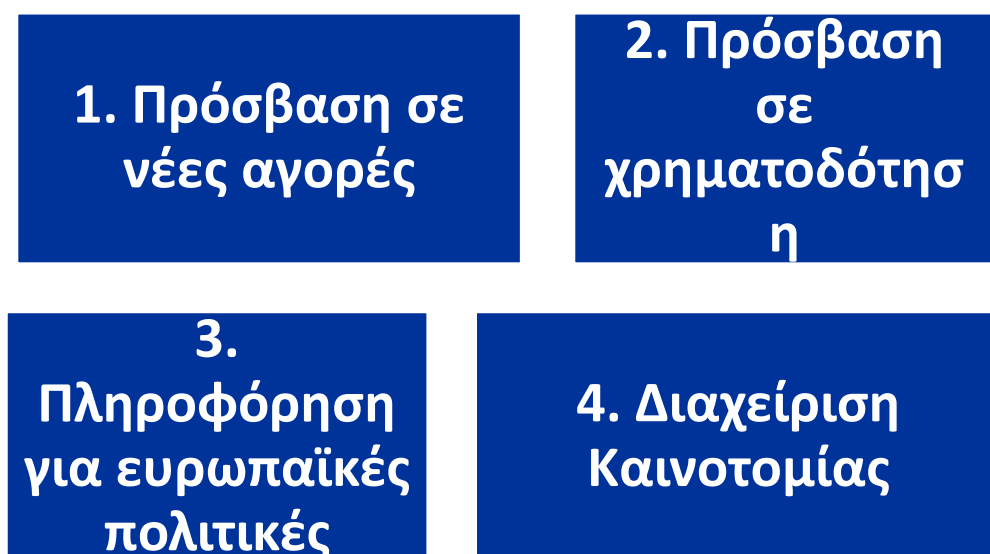
Υπάρχουν κάποιοι συγκεκριμένοι φορείς (βλ. Σχήμα 2) οι οποίοι απαρτίζουν το Enterprise Europe Network Hellas και είναι οι παρακάτω: α) Δίκτυο ΠΡΑΞΗ / Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, β) Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας, γ) Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος, δ) Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας – ANKO, ε) Επιμελητήριο Αρκαδίας, ζ) Επιμελητήριο Ιωαννίνων, η) Επιμελητήριο Καβάλας, θ) Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, ι) Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, κ) Επιμελητήριο Ηρακλείου, λ) Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας, μ) ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών, όπως επίσης και οι προσβάσεις (βλ. Σχήμα 3) που έχουν οι επιχειρήσεις μέσω Δικτύου:

Σχήμα 2

(PAROUSIASI_EEN_cv_2019)

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Σχήμα 3

(PAROUSIASI_EEN_cv_2019)

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Τέτοιες προσβάσεις(βλ. Σχήμα 4 όπου παρατηρούνται α) οι διακρατικές συνεργασίες την περίοδο 2013-14 ανάλογα με το αν αυτές ήταν τεχνολογικές(37%), επιχειρηματικές(36%) ή ερευνητικές(27%), β) η Καινοτομία & η Διεθνοποίηση που πέτυχαν οι ΜΜΕ ως προς τις διεθνείς εκδηλώσεις ενδιαφέροντος για ελληνικά προφίλ(περισσότερες από 650), για τα ελληνικά προφίλ συνεργασίας(κοντά στα 400) και τις τεχνολογικές-επιχειρηματικές διαγνώσεις(υπολογίζονται κοντά στις 300)) υφίστανται με Τεχνολογικές - Επιχειρηματικές διαγνώσεις, με επιχειρηματικές αποστολές, με εκδηλώσεις Επιχειρηματικών Συναντήσεων, με Online διακίνηση προφίλ συνεργασιών (~10.000 προφίλ), με καθοδήγηση για θέματα νομοθεσίας/φορολογίας νέας αγοράς, Πνευματικής Ιδιοκτησίας, προτύπων, κ.λπ. Την περίοδο 2013-2014 υλοποιήθηκαν:

- ✓ 121 Brokerage Events & Company Missions
- ✓ 150 διακρατικές επιχειρηματικές & τεχνολογικές συνεργασίες

ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Η πρόσβαση σε χρηματοδότηση των επιχειρήσεων γίνεται με υπηρεσίες πληροφόρησης & Συμβουλευτικής για χρηματοδοτικά εργαλεία, με Ευρωπαϊκά Προγράμματα (Ορίζοντας 2020, COSME, με Εθνικά Προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΣΕΣ 2014-2020, Π.Ε.Π. κ.ά.), με εναλλακτικές

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

μορφές & Ιδιωτικές επενδύσεις: venture capital, business angels, seed financing, crowd funding κ.ά., με εξεύρεση συνεργατών σε διεθνές επίπεδο για την υποβολή προτάσεων, καθώς και με καθοδήγηση σε θέματα συγγραφής και υποβολής προτάσεων, κ.ά. Την περίοδο 2013-2014 υλοποιήθηκαν:

- ✓ >3.500 ερωτήματα για χρηματοδότηση έργων
- ✓ >100 εξειδικευμένα σεμινάρια για επιχειρήσεις

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η ενημέρωση για την Ευρωπαϊκή Πολιτική για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Small Business Act), οι διαβουλεύσεις για θέματα των ΜΜΕ σε όλη την Ευρώπη, οι εκστρατείες ενημέρωσης για θέματα ενδιαφέροντος των ΜΜΕ (π.χ. Ασφάλεια & Υγιεινή στην εργασία) είναι ενέργειες που υλοποιήθηκαν μέσω του Δικτύου. Ενδεικτικά την περίοδο 2013-2014 διενεργήθηκε:

- ✓ Υποστήριξη ευρωπαϊκών εκστρατειών στην Ελλάδα

Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Ένας κρίσιμος τομέας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτός της Καινοτομίας. Μέσω του Δικτύου γίνεται α) Διάγνωση & Διαχείριση Καινοτομίας, β) Συγκριτική αξιολόγηση καινοτόμων επιχειρήσεων (ΕΕ), γ) Καθοδήγηση σε θέματα στρατηγικής καινοτομίας δ) Υποστήριξη επιχειρήσεων στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα SME Instrument για τα πλέον καινοτομικά προϊόντα/υπηρεσίες στην παγκόσμια αγορά. Σε επίπεδο εισόδου, οι υπηρεσίες δικτύου περιλαμβάνουν τις πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές, τη νομοθεσία και τα προγράμματα στήριξης που σχετίζονται με την καινοτομία, τους συνδέσμους με τους τοπικούς φορείς καινοτομίας και τις πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση σε τοπικές πηγές χρηματοδότησης / υποστήριξης. Η ανάπτυξη ικανοτήτων καινοτομίας είναι ένα ακόμη βήμα. Οι εμπειρογνώμονες δικτύου παρέχουν υπηρεσίες one-to-one, όπως:

- τους ελέγχους καινοτομίας και τις στρατηγικές συμβουλές
- συμβουλές σχετικά με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- της τεχνολογίας και των υπηρεσιών καινοτομίας
- συμβουλές για το μάρκετινγκ τεχνολογίας
- συμβουλές σχετικά με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση για την καινοτομία

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

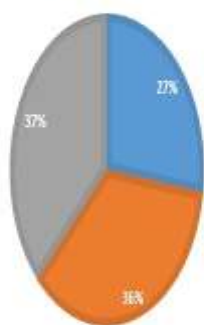
- στήριξη για πρόσβαση σε προγράμματα χρηματοδότησης (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος πλαισίου «Ορίζοντας 2020»)

Οι εμπειρογνώμονες του δικτύου μπορούν να συμβουλεύουν εάν οι επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν επιτυχώς αίτηση για το πρόγραμμα της ΕΕ που αφορά τις ΜΜΕ του προγράμματος Horizon 2020 και να βοηθήσουν να παρουσιαστεί μια ανταγωνιστική πρόταση. Η διαχείριση της καινοτομίας είναι το επόμενο επίπεδο των υπηρεσιών δικτύου και είναι ειδικά σχεδιασμένο για να υποστηρίξει τις δυνητικά καινοτόμες επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη διαχείριση της καινοτομίας. Οι υπηρεσίες αυτές βοηθούν τις επιχειρήσεις να προγραμματίσουν και να διαχειριστούν τις δραστηριότητες καινοτομίας τους και να εναρμονίσουν τη στρατηγική της καινοτομίας τους με άλλες επιχειρηματικές διαδικασίες. Στην πράξη, οι εμπειρογνώμονες του Δικτύου βοηθούν να εκπονηθεί μια ικανότητα διαχείρισης της καινοτομίας και της αξιολόγησής της, σε στενή συνεργασία με την ανώτερη διοίκησή, να αναπτύξει η επιχείρηση ένα σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν, έτσι ώστε να βοηθηθεί η επιχείρηση να πραγματοποιήσει το σχέδιο δράσης. Τέλος υποδεικνύονται στην επιχείρηση τα μονοπάτια για την περαιτέρω ανάπτυξή της.(EEN HELLAS, 2019)

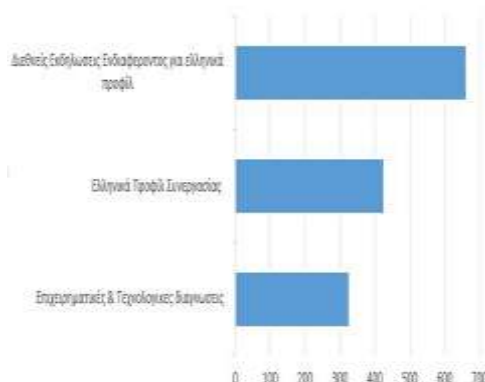
ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΕ ΝΕΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

150 ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ 2013-2014

■ Τεχνολογικές ■ Ερευνητικές ■ Επιχειρηματικές

Καινοτομία & Διεθνοποίηση 2013-2014

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Σχήμα 4

(een.ec.europa.eu)

2.6 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ EEN ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Το έμπειρο και καλά εκπαιδευμένο προσωπικό (17 ΕΚΠ + 10 EEN) σε ευρωπαϊκές και εθνικές εξελίξεις, όπως επίσης το σύστημα διασφάλισης ποιότητας ISO 9001-2015 το οποίο κατέχει το Δίκτυο, είναι στα θετικά του στοιχεία. Γίνονται ετήσιες μετρήσεις και αξιολογήσεις του έργου του και όπου χρειάζεται γίνεται εισαγωγή διορθωτικών κινήσεων για την καλύτερη λειτουργία του. Συμμετέχει στο κυκλικό σύστημα της ελληνικής κοινοπραξίας (2 φορές το χρόνο) απαντώντας τα αιτήματα των συνεργατών του Δικτύου, με συμμετοχή στην εθνική επιτροπή μάρκετινγκ & επικοινωνίας. Σκοπός είναι οι συνέργειες με τους περισσότερους φορείς της Κοινοπραξίας καθώς και την καθοδήγηση των ερωτημάτων στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των διαπιστεύσεων. Το expertise σε θέματα Single Market, δηλαδή υποδέχεται και απαντάει στον τομέα αυτό σε ερωτήματα από την ελληνική κοινοπραξία και το ευρωπαϊκό δίκτυο (Σημείο επαφής). Άλλο ένα κομμάτι εξειδίκευσής του, είναι σε θέματα χρηματοοικονομικής από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους. Η συμμετοχή σε ευρωπαϊκές καμπάνιες, όπως η SME Week (εβδομάδα ΜΜΕ), εκστρατείες ΥΑ, η προώθηση στις επιχειρήσεις προσκλήσεων για καλές πρακτικές (Viva technology), η συμμετοχή σε ενημερωτικές εκδηλώσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και η συμβολή στην επιτυχημένη και άρρηκτη πορεία της Ελληνικής Κοινοπραξίας, δείχνει τον ενισχυμένο ρόλο του Δικτύου. Επίσης θα πρέπει να αναφερθεί και η σύναψη MoU(μνημόνιο) με:

- ✓ Αναπτυξιακή Εταιρεία Διαχειρίσεων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος (ΑΕΔΕΠ): Στόχος της συνεργασίας είναι η μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη διάχυση των εθνικών προγραμμάτων ΕΣΠΑ σε Μικρομεσαίες Μεταποιητικές Επιχειρήσεις, για τις περιφέρειες της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας.
- ✓ Επιμελητήρια: πολλαπλασιαστικές δράσεις σε επίπεδο συμμετοχών σε B2B εκθέσεις, κοινές ενέργειες εκπαίδευσης των επιχειρήσεων σε θέματα εξωστρέφειας - εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών, συμμετοχή σε ευρωπαϊκές καμπάνιες, ενημέρωση των μελών μέσω των μηνιαίων εγκυκλίων, των οποίων είναι αποδέκτες.
- ✓ Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας: επιτυχημένες συνεργασίες στη διοργάνωση εκδηλώσεων, συμμετοχής σε εκθέσεις , κλπ., συμμετοχή στην εκπόνηση της πολιτικής της Περιφέρειας στη RIS3- Έξυπνη Εξειδίκευση, μεταφέροντας από και προς τις

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

επιχειρήσεις την Ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα καινοτομίας, συνεργασία για την ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτικής για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία, μεγάλη εμπλοκή στη RIS3 με την Περιφέρεια της Θεσσαλίας(Επικείται υπογραφή MoU(μνημόνιο) με την Περιφέρεια Θεσσαλίας).

- ✓ Ακαδημαϊκά Ιδρύματα – Τεχνολογικά Ινστιτούτα: συνεργασία σε δράσεις ανάπτυξης των startups (εταιριών καινοτομίας), (καθοδήγηση, διήμερα καινοτομίας κλπ), δράσεις διευκόλυνσης της μεταφοράς τεχνολογίας από τα ιδρύματα στις επιχειρήσεις, προώθηση των προσκλήσεων των ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων στο ερευνητικό προσωπικό (επιτυχημένες συνεργασίες με PAs), συνδιοργάνωση εκδηλώσεων και μαθήματα επιχειρηματικότητας.(EEN HELLAS,2019)

2.7 ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ EEN ΑΝΑ ΧΩΡΑ(2008-2018)

Σύμφωνα με την 10ετή μελέτη για την παραγωγικότητα του EEN παραθέτουμε τα παρακάτω ενδεικτικά στοιχεία ανά χώρα.

- Τα δεδομένα περιορίζονται σε χώρες που έχουν παράσχει πλήρεις υπηρεσίες δικτύου για ολόκληρη την περίοδο 2008-2018.
- Τα πακέτα στήριξης της καινοτομίας θεσπίστηκαν το 2015 και καλύπτουν έτσι μια τριετή περίοδο.

Τα στοιχεία του πίνακα εμφανίζονται σύμφωνα με τα παρακάτω ερωτήματα, i) *Οι MME που ωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες πληροφόρησης και συνεδρίες κατάρτισης του EEN-ii) Οι MME που πήραν συμβουλές από τους ειδικούς του EEN για να τις βοηθήσει να καινοτομήσουν και να αναπτυχθούν διεθνώς-iii) Πόσες MME συμμετείχαν στις επαγγελματικές συναντήσεις - iv)Πόσες MME επωφελήθηκαν από τα πακέτα υποστήριξης καινοτομίας- v) Αποτέλεσμα στο διάστημα 2008-2018 για το πόσες MME επωφελήθηκαν από τις Υπηρεσίες του Δικτύου(άθροισμα MME που επωφελήθηκαν συνολικά από τις παραπάνω δραστηριότητες του EEN).*

Πίνακας 1

ΧΩΡΑ	i	ii	iii	iv	v
Αυστρία	55.047	11.274	6.337	164	72.822
Βέλγιο	22.800	4.494	6.025	177	33.496
Βουλγαρία	39.893	7.083	3.945	150	51.071
Κροατία	30.154	2.584	4.346	55	37.139

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Κύπρος	12.696	2.695	1,210	12	16.613
Τσεχία	41.297	10.237	6.162	246	57.942
Δανία	13,081	3.589	3.297	196	20.163
Εσθονία	10.520	2.624	1.008	52	14.204
Φιλανδία	20.443	4.095	2.288	221	27.047
Γαλλία	144.424	37.370	19.006	769	201.569
Σκόπια	5.914	399	598	18	6.929
Γερμανία	231.636	48574	21.897	1.053	303.160
ΕΛΛΑΔΑ	66.219	32.219	7.201	191	105.830
Ουγγαρία	72.710	11.194	6.143	136	90.183
Ισλανδία	15.642	4.427	405	41	20.515
Ιρλανδία	24.194	4.535	3.072	82	31.883
Ιταλία	192.963	21.149	23.435	1.154	238.699
Λετονία	18.824	5.441	1.698	34	25.997
Λιθουανία	19.517	5.480	1.917	83	26.997
Λουξεμβούργο	13.836	3.862	2.558	12	20.268
Μάλτα	5.302	1708	942	6	7.958
Μαυροβούνιο	10.069	455	1.496	36	12.056
Ολλανδία	29.825	6.865	10.415	342	47.447
Πολωνία	82.229	14.331	7.422	350	104.332
Πορτογαλία	31.019	6.252	3.336	214	40.821
Ρουμανία	56.138	6.779	6.991	209	70.117
Σερβία	12.627	700	3.488	41	16.856
Σλοβακία	8.976	1.013	5.201	155	15.345
Σλοβενία	21.693	3.026	3.334	81	28.134
Ισπανία	264.687	77.747	22.989	1.032	366.455
Σουηδία	52.044	7.029	3.307	286	62.666
Τουρκία	246.767	33.434	19.581	295	300.077
Ην. Βασίλειο	103.993	26.858	8.478	1.330	140.659

(EEN_10 years _ Countrybycountry _ DATA(2008-2018))

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Ενδεικτικά λοιπόν παρατηρούνται (βλ. Πίνακας 1) οι ΜΜΕ οι οποίες επωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες του EEN σε κάθε χώρα όπου υπάρχει το Δίκτυο και παράσχει πλήρεις υπηρεσίες δικτύωσης. Αν θέλαμε να κάνουμε μια σύγκριση δύο χωρών οι οποίες παρουσιάζουν παρόμοια γεωγραφικά, οικονομικά και πληθυσμιακά μεγέθη θα ήταν η Ελλάδα και η Πορτογαλία. Όπως προκύπτουν ενδεικτικά από τα στοιχεία της παραπάνω μελέτης i) Οι ΜΜΕ που ωφελήθηκαν από τις υπηρεσίες πληροφόρησης και συνεδρίες κατάρτισης του EEN για την Ελλάδα **66.219** για την Πορτογαλία **31.019**, ii) Οι ΜΜΕ που πήραν συμβουλές από τους ειδικούς του EEN για να τους βοηθήσει να καινοτομήσουν και να αναπτυχθούν διεθνώς για την Ελλάδα ήταν **32.219** και αντιστοίχως για την Πορτογαλία **6.252**, iii) Πόσες ΜΜΕ συμμετείχαν στις επαγγελματικές συναντήσεις για την Ελλάδα ήταν **7.201** και για την Πορτογαλία **3.336**, iv) Πόσες ΜΜΕ επωφελήθηκαν από τα πακέτα υποστήριξης καινοτομίας για την Ελλάδα **191** για την Πορτογαλία **214** v) Αποτέλεσμα στο διάστημα 2008-2018 πόσες ΜΜΕ επωφελήθηκαν από τις Υπηρεσίες του Δικτύου (άθροισμα ΜΜΕ που επωφελήθηκαν συνολικά από τις παραπάνω δραστηριότητες του EEN) στην Ελλάδα **105.830** ενώ για την Πορτογαλία **40.821**. (EEN EUROPE, 2019)

Από τα στοιχεία λοιπόν ανακύπτει πως εκτός από πακέτα υποστήριξης Καινοτομίας όπου οι δύο χώρες έχουν πολύ κοντινό αριθμό επιχειρήσεων που επωφελήθηκαν, στα υπόλοιπα στοιχεία οι διαφορές που παρατηρούνται είναι αρκετά μεγάλες και είναι ενδεικτικό της δουλειάς που γίνεται στο EEN Ελλάδος και στα επιμέρους φυσικά παραρτήματα του Δικτύου, με θετικότατο αντίκτυπο για τις Ελληνικές ΜΜΕ επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ EEN ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΕΠΙΧ/ΤΑΣ ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η μεθοδολογία η οποία θα χρησιμοποιηθεί σε αυτό το κεφάλαιο για να εξάγουμε τα συμπεράσματά μέσα από πρωτογενή στοιχεία για το βασικό ερώτημα, κατά πόσο δηλαδή το EEN και ο ρόλος του αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης των ΜΜΕ σε περιφερειακό επίπεδο, είναι αυτή των ερωτηματολογίων σε 5 επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Θεσσαλία και συνεργάστηκαν με το EEN για την επίλυση κάποιου προβλήματός τους, καθώς και 3 θεσμικούς παράγοντες: ένα (1) παράγοντα στην έδρα του DG GROW στις Βρυξέλλες και δύο (2) παράγοντες στην Ελλάδα, που έχουν άμεση σχέση με την λειτουργία του EEN. Δόθηκαν 4

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ερωτήσεις ανοιχτού τύπου στους συνεντευξιαζόμενους και στις επιχειρήσεις όπου καλούνται να εκφέρουν την άποψή τους καθώς και τις εμπειρίες τους από την συνολική συνεργασία τους με το Enterprise Europe Network.

3.1 ΘΕΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Σε αυτή την ενότητα καταγράφονται και ερμηνεύονται οι απόψεις θεσμικών παραγόντων σε Ελλάδα(2) και Ευρώπη(1) για την λειτουργία και το έργο του EEN που ασχολούνται αρκετά χρόνια με την δραστηριότητα του Δικτύου και την συνολική τους εμπειρία σ' αυτό, μέσα από μια σειρά ερωτήσεων. Οι ερωτήσεις στις οποίες απαντούν οι 3 θεσμικοί παράγοντες είναι οι κάτωθι: 1) Ποια είναι η εκτίμηση σας για την αποτελεσματικότητα του EEN σε σχέση με τους στόχους του? 2) Θεωρείτε ότι έχει επιδείξει θετικό έργο όσο αφορά την επίλυση προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ(σχέση ανάγκης – αποτελέσματος)? 3) Θεωρείτε ότι υπάρχουν μειονεκτήματα στην λειτουργία του EEN όσο αφορά την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ(σχέση ανάγκης- αποτελέσματος)? 4) Έχετε feedback από τις ΜΜΕ και αν ναι ποια είναι η εικόνα που αποκομίσατε?

Συνεντευξιαζόμενος 1 :

1) Ποια είναι η εκτίμηση σας για την αποτελεσματικότητα του EEN σε σχέση με τους στόχους του?

Το Enterprise Europe Network είναι ένα δίκτυο ολοκληρωμένης πραγματικά επιχειρηματικής υποστήριξης. Είναι από τα πολλά που υπάρχουν σε περίπου 60 χώρες ανά την Ευρώπη και όχι μόνο, και με παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα. Οι εταίροι όπως είναι γνωστό αποτελούνται από βιομηχανικούς συνδέσμους και επιμελητήρια μέχρι τεχνολογικά, ερευνητικά ιδρύματα και φυσικά φορείς καινοτομίας. Η δραστηριότητα του έχει μια τεράστια γκάμα από διεθνείς συνεργασίες (βάση αναζήτησης συνεργατών, επιχειρηματικές συναντήσεις έως συμβουλευτικές υπηρεσίες) και τα τελευταία 4-5 χρόνια και την διαχείριση της καινοτομίας. Τα εξειδικευμένα στελέχη υποστηρίζουν ουσιαστικά και με ιδιαίτερη επιτυχία της εταιρίες με

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

έμφαση κυρίως τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και έτσι ενισχύεται η αποτελεσματικότητα του Δικτύου.

2)Θεωρείτε ότι έχει επιδείξει θετικό έργο όσο αφορά την επίλυση προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ(σχέση ανάγκης – αποτελέσματος)?

Το έργο του EEN είναι σημαντικότερο, κατά την προσωπική μου άποψη, γιατί δίνει συνεχής υποστήριξη των επιχειρήσεων για την αποτελεσματική τους πλοήγηση στις δυσκολίες της Παγκοσμιοποίησης και της Ενιαίας Αγοράς. Πολλές επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται σε επίπεδο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας βρίσκονται σε συνεχή αλληλεπίδραση με το τοπικό EEN. Πέραν των λύσεων που προωθούν σε συγκεκριμένα προβλήματα των επιχειρήσεων όπως π.χ. την εύρεση νέων πελατών –αγορών, τις καλές πρακτικές στην παραγωγική διαδικασία, την εύρεση συνεργατών (πρώτες ύλες, logistic), την γνωστοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών εργαλείων, την αλληλεπίδραση EEN & ΜΜΕ, προωθούν και προτάσεις καινοτομίας (συνεργασίες με start up επιχειρήσεις, spin offs κ.λ.π). Όλη αυτή η προσπάθεια ολοκληρώνεται από την υποστήριξη του EEN προς τις επιχειρήσεις σε δράσεις B2B, σεμινάρια εξωστρέφειας, συνεργασίας με κρατικούς φορείς (υπουργεία- Περιφέρειες),συμμετοχής σε ευρωπαϊκές & διεθνείς εκθέσεις. Η συμβολή εν κατακλείδι του EEN έχει εδραιωθεί για τα καλά στην συνείδηση μεγάλων και Μικρομεσαίων επιχειρήσεων ως ένας απαραίτητος «σύμμαχος» στην εξέλιξη αλλά κυρίως στη λύση των προβλημάτων της καθημερινής και όχι μόνο δραστηριότητάς τους.

3)Θεωρείτε ότι υπάρχουν μειονεκτήματα στην λειτουργία του EEN όσο αφορά την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ(σχέση ανάγκης- αποτελέσματος)?

Αρνητικό στοιχείο στην λειτουργία του EEN θα εντόπιζα στις αντικειμενικές δυσκολίες που μπορεί να προκύψουν ανάλογα με τα προβλήματα των εκάστοτε επιχειρήσεων , όπως και θεωρώ πως το EEN πρέπει να απαγκιστρωθεί ενδεχομένως από την Ευρώπη, γιατί η γραφειοκρατία (π.χ. κατάρτιση προϋπολογισμού) σπαταλά πολύτιμο χρόνο από την «ενέργεια» του Δικτύου .Αυτό το τελευταίο είναι συνάρτηση με το αν μπορεί η αγορά να αντικαταστήσει την χρηματοδότησή του και κατά πόσο ενδεχομένως θα «χρησιμοποιείται» ως Δίκτυο αν οι ΜΜΕ πρέπει να πληρώσουν για τις υπηρεσίες του.

4)Έχετε feedback από τις ΜΜΕ και αν ναι ποια είναι η εικόνα που αποκομίσατε?

Υπάρχει feedback από τις επιχειρήσεις σε ετήσιο ρυθμό, κάτι που το επιζητά και το Δίκτυο, και η εικόνα δείχνει ότι η συνεισφορά του Δικτύου κρίνεται θετική με κατεύθυνση όμως την

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

πραιτέρω ενίσχυσή του όσο αφορά το πλήθος των συνεργασιών που έχει με τις ΜΜΕ. Με λίγα λόγια οι ΜΜΕ ζητούν μεγαλύτερη εμβάθυνση των συνεργασιών με το Δίκτυο.

Συνεντευξιαζόμενος 2:

1) Ποια είναι η εκτίμηση σας για την αποτελεσματικότητα του EEN σε σχέση με τους στόχους του?

Το EEN είναι ένα πολύ σημαντικό Εργαλείο Δικτύωσης που τυγχάνει τεράστιας αναγνώρισης στις υπηρεσίες των Βρυξελλών και κυρίως εντός του DG GROW που αποτελεί ουσιώδες κομμάτι του. Περιλαμβάνει περίπου 600 φορείς (τεχνολογικούς φορείς, αναπτυξιακές εταιρείες, φορείς επιχειρηματικότητας και τα τελευταία χρόνια ολοένα και περισσότερους φορείς διαχείρισης καινοτομίας). Μιλάμε για 100 κοινοπραξίες πανευρωπαϊκά μέσω Cosme στο EEN και περίπου 2500/χρόνο συμφωνίες διεθνούς συνεργασίας. Το μεγαλύτερο κομμάτι των δραστηριοτήτων των EEN έχουν να κάνουν με i) παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών – Κοινή Αγορά, ii) Υπηρεσίες Δικτύωσης, iii) Feedback διαρκώς με συνεχή αλληλεπίδραση από Sme's (ΜΜΕ). Ο ρόλος του EEN λοιπόν έχει να κάνει και με την περιφερειακή ανάπτυξη και την συνεργασία που πρέπει να έχει με φορείς όπως τις Περιφερειακές Διαχειριστικές Αρχές και τις Αναπτυξιακές Εταιρείες. Στόχος του DG GROW (μέρους του οποίου είναι το EEN), είναι η βοήθεια προς τις επιχειρήσεις για την α) αναζήτηση συνεργατών β) λύση των προβλημάτων ανάλογα με το είδος και την πολυπλοκότητα , γ) B2B συνεργασίες σε όλα τα επίπεδα της παραγωγικής συνεργασίας. Στόχος του DG GROW (και κατ' επέκταση του EEN) είναι, η λειτουργικότητα της επιχείρησης και η διευκόλυνσή της στις καθημερινές αρρυθμίες αλλά και στην ανάπτυξή τους.

2) Θεωρείτε ότι έχει επιδείξει θετικό έργο όσον αφορά την επίλυση προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ (σχέση ανάγκης – αποτελέσματος)?

Τα τελευταία χρόνια δουλεύουμε στην ευθυγράμμιση των επιχειρήσεων με τις λύσεις του clustering, των start up, των spin offs και φυσικά του R&D ως παράγοντας υγιούς ανάπτυξης των επιχειρήσεων την επόμενη δεκαετία. Πρότασή μας, είναι οι συνέργειες του EEN με περιφερειακούς παράγοντες για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή περιφερειακών και εθνικών προγραμμάτων και πολιτικών. Πρώτη προτεραιότητά πια, η ψηφιοποίηση των ΜΜΕ, είναι η επόμενη μέρα στις καλές πρακτικές για τις επιχειρήσεις. Μια κουβέντα και για τους ανθρώπους που δραστηριοποιούνται και εργάζονται στο Δίκτυο. Η επιτυχία του Δικτύου είναι η συνεχής

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

συνεργασία των ανθρώπων του. Αυτή η κορυφαία σχέση αλληλεπίδρασης των ανθρώπων στις κοινοπραξίες μαζί με το συνεχές feedback από τις επιχειρήσεις φέρνουν τα πολύ καλά αποτελέσματα που παρατηρούμε στις μελέτες για την δραστηριότητα του EEN. Την επόμενη περίοδο 2021-2027 η κατεύθυνση που δίνεται από το DG GROW και το DG REGIO είναι οι macro-regional strategies, η συσπείρωση των Περιφερειών σε τομείς κυρίως Τουρισμός, Ενέργεια, Γαλάζια Ανάπτυξη, Transport (μεταφορές).

Σας παραθέτω μερικά στοιχεία από την τελευταία μελέτη για την οικονομική πρόβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2019-20.

Προοπτικές ανάπτυξης των MME 2019-20

A) Τα στοιχεία της έρευνας του δικτύου Enterprise Europe Network για το 2019 δείχνουν ότι οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις (MME) με διεθνείς φιλοδοξίες παραμένουν συγκρατημένα αισιόδοξες όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη ανάπτυξή τους. Ενώ τα επίπεδα αισιόδοξιας για τον κύκλο εργασιών, το μερίδιο αγοράς και τη δημιουργία θέσεων εργασίας κατά το επόμενο έτος μειώθηκαν ελαφρά σε σύγκριση με το 2018. Σε γενικές γραμμές είναι παρόμοια τα αριθμητικά στοιχεία των δύο τελευταίων ετών. Οι προοπτικές του κύκλου εργασιών παραμένουν θετικές. Το 59% των MME που διεθνοποιούνται αναμένεται να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών τους, τους επόμενους δώδεκα μήνες. Ενώ για παράδειγμα, οι Εσθονικές MME (87%) ήταν βέβαιες για την αύξηση του κύκλου εργασιών τους, δε συνέβαινε το ίδιο με τις μικρές επιχειρήσεις στην Κροατία και τη Βουλγαρία. Ενδεικτικά, το Λουξεμβούργο (σε ποσοστό 41%) είχε τις χαμηλότερες προσδοκίες ως προς την αύξηση του κύκλου εργασιών των MME του.

B) Η δημιουργία θέσεων εργασίας παραμένει σταθερή. Το 30% των MME που επιθυμούν να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους, πέρα από τα εθνικά τους σύνορα αναμένουν να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας μέσα στο επόμενο έτος. Για παράδειγμα, οι Εσθονικές MME (57%) είχαν τις μεγαλύτερες προσδοκίες ως προς την δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Στον αντίποδα οι MME στη Σλοβακία (65%) ήταν οι λιγότερο αισιόδοξες.

Γ) Συγκρατημένη αισιόδοξια για το μερίδιο αγοράς. Το 49% των MME που επιθυμούν να επεκταθούν στο εξωτερικό, αναμένεται να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς τους, τους επόμενους 12 μήνες και σ' αυτήν την περίπτωση, οι πιο αισιόδοξες MME ήταν αυτές της Εσθονίας (74%). Ενώ οι MME του Βελγίου και της Γαλλίας (35%) ήταν πιο φειδωλές αναφορικά με την βραχυπρόθεσμη προοπτική ανάπτυξής τους.

Δ) Μείωση του κόστους της διεθνούς επέκτασης των MME. Το 81% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων διαπίστωσε ότι το δίκτυο τις βοήθησε να πραγματοποιήσουν εξοικονόμηση

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

κόστους για να εισέλθουν σε νέες αγορές. Αυτό δείχνει την αξία των υπηρεσιών του Δικτύου στις ΜΜΕ που συχνά αντιλαμβάνονται την διεθνή επέκτασή τους ως δαπανηρή, λόγω της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού για την προώθηση των εξαγωγών τους μη γνωρίζοντας τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται γι' αυτή την διαδικασία.

Ε) Ικανοποιημένοι πελάτες. Το 88% των πελατών εξέφρασε την ικανοποίησή του για τις υπηρεσίες του Δικτύου αλλά και για τις υψηλού επιπέδου και ταυτόχρονα ποιοτικές συμβουλές που τους παρείχε το Δίκτυο. Το 92% των πελατών απάντησαν ότι λόγω της ικανοποίησής τους θα συστήσουν τις υπηρεσίες του Δικτύου και σε άλλες επιχειρήσεις.

Τέλος να σας δώσω και κάποια στοιχεία για την Ελλάδα και τις ΜΜΕ. Με 2,2% προβλεπόμενη αύξηση του ΑΕΠ για το 2020 οι προβλέψεις για την απασχόληση και την ανάπτυξη είναι 77% αύξηση κύκλου εργασιών, 42% νέες δουλειές, 63% αύξηση του μεριδίου αγοράς. Ακόμα η υποστήριξη του Δικτύου για το 2018 έχει ως εξής: 3.501 ΜΜΕ έλαβαν συμβουλές από το Δίκτυο, 436 Συμμετέχουσες ΜΜΕ σε χρηματιστηριακές εκδηλώσεις και αποστολές εταιρειών, 3.656 ΜΜΕ επωφελήθηκαν από πληροφορίες και σεμινάρια κατάρτισης και 50 ΜΜΕ επωφελήθηκαν από πακέτα υποστήριξης Καινοτομίας. Θεωρούμε λοιπόν θετικό το έργο που παράγει το EEN.

3) Θεωρείτε ότι υπάρχουν μειονεκτήματα στην λειτουργία του EEN όσον αφορά την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ (σχέση ανάγκης- αποτελέσματος)?

Σίγουρα υπάρχουν αρρυθμίες στην λειτουργία του EEN και έχει σχέση με την επικοινωνία με τις ΜΜΕ, δηλαδή κατά πόσο χρησιμοποιούν το Δίκτυο ως μέσο επίλυσης των αναγκών τους και σε ποιο βαθμό. Γνώμονας του DG GROW είναι να μεγιστοποιηθεί η αλληλεπίδραση Δικτύου – ΜΜΕ. Τότε θεωρούμε ότι επιτυγχάνουμε αποτελέσματα ως προς τους στόχους που θέσαμε.

4) Έχετε feedback από τις ΜΜΕ και αν ναι ποια είναι η εικόνα που αποκομίσατε?

Όπως ανέφερα αρχικά ο γνώμονας του DG GROW είναι η συνεχής αλληλεπίδραση του Δικτύου με τις ΜΜΕ καθ' όλη την διάρκεια της συνεργασίας τους. Το feedback από τις επιχειρήσεις αποτελεί πρωτεύων στόχος για το Δίκτυο ως παράγοντας βελτιστοποίησης των παρεχόμενων συμβουλευτικών υπηρεσιών του.

Συνεντευξιαζόμενος 3:

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

1) Ποια είναι η εκτίμηση σας για την αποτελεσματικότητα του EEN σε σχέση με τους στόχους του?

Ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδος (ΣΒΘΣΕ) συμμετέχει, από την 1η Ιανουαρίου 2008, στην ελληνική κοινοπραξία Enterprise Europe Network - Hellas, μέλος του Enterprise Europe Network του μεγαλύτερου παγκοσμίως δικτύου επιχειρηματικής υποστήριξης για καινοτόμες και εξωστρεφείς επιχειρήσεις.

Η συμμετοχή του Συνδέσμου αποτελεί τη συνέχεια της επί 18 χρόνια επιτυχημένης φιλοξενίας του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφοριών GR162 (1989-2007). Ο Σύνδεσμος αναγνώρισε από πολύ νωρίς, τις δυνατότητες που δημιουργεί για τις επιχειρήσεις, αλλά και για το οικοσύστημα της περιοχής, η εμπλοκή του σε ευρωπαϊκές δομές υποστήριξης της επιχειρηματικότητας. Στόχος της συμμετοχής είναι η συνεχής υποστήριξη των επιχειρήσεων των περιφερειών της Θεσσαλίας και της Στερεάς Ελλάδας, για την βιώσιμη ανάπτυξη τους και την προώθηση της απασχόλησης.

2) Θεωρείτε ότι έχει επιδείξει θετικό έργο όσο αφορά την επίλυση προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ (σχέση ανάγκης – αποτελέσματος)?

Το ΣΒΘΣΕ/EEN έχει μεγάλη διασύνδεση με το οικονομικό πολιτικό και εκπαιδευτικό οικοσύστημα της περιοχής και ως εκ τούτου, διευκολύνει την ενσωμάτωση των ευρωπαϊκών πολιτικών στις Περιφέρειες ευθύνης του.

Οι επιχειρήσεις αφενός, ενημερώνονται για υφιστάμενες και μελλοντικές ευρωπαϊκές πολιτικές, τις οποίες έχουν τη δυνατότητα να τις ενσωματώσουν στην λειτουργία τους. Η συνθήκη αυτή, τους προσφέρει σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα και τονώνει την ανταγωνιστικότητά τους.

Αφετέρου, η εδραιωμένη θέση του Συνδέσμου, και κατ' επέκταση και του EEN/ΣΒΘΣΕ, στο τοπικό και περιφερειακό οικοσύστημα υποστήριξης της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας, τον καθιστούν αξιόπιστη πηγή τροφοδότησης των απόψεων των ελληνικών επιχειρήσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για την χάραξη σχετικών πολιτικών. Ειδικότερα οι σχέσεις αυτές δημιουργούν ένα σημαντικό διάυλο επικοινωνίας μεταξύ του περιφερειακού οικοσυστήματος και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και βοηθούν στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής περιφερειακής συνοχής.

Το EEN/ΣΒΘΣΕ έχει υπογράψει MoU με την Περιφέρεια Στερεάς. Επίκειται και η αντίστοιχη υπογραφή με την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Έχει αποφέρει :

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Επιτυχημένες συνεργασίες στη διοργάνωση εκδηλώσεων, συμμετοχή σε εκθέσεις , κλπ (Πολλαπλασιαστικές δράσεις σε επίπεδο συμμετοχών σε B2B).

Κοινές ενέργειες εκπαίδευσης των επιχειρήσεων σε θέματα εξωστρέφειας –εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Συμμετοχή στην εκπόνηση της πολιτικής της Περιφέρειας στη RIS3-Smart Specialisation, μεταφέροντας από και προς τις επιχειρήσεις, την Ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα καινοτομίας
Συνεργασία για την ανάπτυξη της περιφερειακής πολιτικής για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία.

Έχοντας υπογράψει και αντίστοιχα MoU(μνημόνιο) με τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα – Τεχνολογικά Ινστιτούτα διευκολύνουν:

Δράσεις ανάπτυξης των startups, (mentoring, startup weekends κλπ)

Δράσεις διευκόλυνσης της μεταφοράς τεχνολογίας από τα ιδρύματα στις επιχειρήσεις

Πρώθηση των προσκλήσεων των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και εθνικών προγραμμάτων στο ερευνητικό προσωπικό.

Ανάπτυξη μαθημάτων επιχειρηματικότητας.

Η εκτεταμένη δικτύωση του EEN, ενδυναμώνει την ανταλλαγή εμπειριών με άλλες επιτυχείς περιφέρειες σε ειδικούς τομείς. Συμβάλλει διαχρονικά στην ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την βιωσιμότητα.

Στην επόμενη προγραμματική, η προσπάθεια του Δικτύου θα επικεντρωθεί στην περαιτέρω ενσωμάτωση και τη συνεργασία του με τους τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς καθώς και με τα υπουργεία, για την ολοκληρωμένη στήριξη των πελατών του. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί για παράδειγμα με την παρότρυνση των τοπικών διαχειριστικών αρχών να συνεργαστούν με το Enterprise Europe Network για την καλύτερη αξιοποίηση των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΠΕΠ ή των διακρατικών συνεργασιών Interreg, κ.ά. Η διασύνδεση αυτή είναι ανεπτυγμένη σε κάποιες από τις Περιφέρειες που φιλοξενούν EEN. Η θεσμοθέτηση αυτού του ρόλου του δικτύου, αναμένεται να έχει θετικά αποτελέσματα.

Είναι σημαντική η σύνδεση του δικτύου με τα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ - ERDF), τα Προγράμματα Interreg, το Ταμείο Συνοχής (CF), και στρατηγικές όπως αυτή της συνεργασίας Αδριατικής – Ιονίου (EUSAIR). Το EEN θα μπορούσε να αποτελέσει το δωρεάν εργαλείο για την υποστήριξη των επιχειρήσεων και οργανισμών στη συμμετοχή τους σε περιφερειακά, αλλά και εθνικά προγράμματα, στα οποία

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

δίνεται έμφαση στην καινοτομία και στην εξωστρέφεια και θα μπορούσε να συμβουλευεί τις διαχειριστικές αρχές κατά τη φάση του σχεδιασμού των στρατηγικών και των προγραμμάτων. Ως εκ τούτου λοιπόν θεωρώ το έργο όχι μόνο θετικό αλλά και πολύτιμο για τις ΜΜΕ επιχειρήσεις μιας που είναι ένα εργαλείο που προσφέρεται από την ΕΕ με μόνη υποχρέωση από τις επιχειρήσεις την όσο δυνατόν μεγαλύτερη «εκμετάλλευση» του.

3)Θεωρείτε ότι υπάρχουν μειονεκτήματα στην λειτουργία του EEN όσο αφορά την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ(σχέση ανάγκης- αποτελέσματος)?

Στην καθημερινή λειτουργία παρατηρούνται διάφορες αντικειμενικές δυσκολίες. Το κυριότερο όμως μειονέκτημα είναι η μη χρήση των υπηρεσιών του Δικτύου από το σύνολο των επιχειρήσεων στην Θεσσαλία. Αυτό είναι και στο χέρι του Δικτύου να βρίσκεται διαρκώς σε επικοινωνία με όλες τις ΜΜΕ για να βρεθεί η κατάλληλη ευκαιρία συνεργασίας των δύο μερών μέσα από την διαβούλευση των αναγκών των επιχειρήσεων και των αποτελεσμάτων που μπορεί να παρέχει το Δίκτυο.

4)Έχετε feedback από τις ΜΜΕ και αν ναι ποια είναι η εικόνα που αποκομίσατε?

Η συνεχής αλληλεπίδραση EEN –ΜΜΕ είναι κορυφαία προτεραιότητα του Δικτύου. Για να γίνει όμως αυτό θα πρέπει να υπάρχει αμφίδρομη ενημέρωση και βούληση.

Στόχος είναι η ενδυνάμωση της ουσιαστικής και εποικοδομητικής συνεργασίας με τις ΜΜΕ σε επίπεδο περιφέρειας Θεσσαλίας για την επίτευξη δράσεων και την μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων.

3.2 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΙΛΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ENTERPRISE EUROPE NETWORK ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΑΖΙ ΤΟΥ

Τα ερωτήματα στα οποία απάντησαν οι 5 επιχειρήσεις ήταν οι εξής: 1)Η συνεργασία με το EEN (όσο αφορά αυτό για το οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες? 2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)? 3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως? 4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN(διαδικασία- τελικό αποτέλεσμα).

Επιχείρηση 1:

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

1) Η συνεργασία με το EEN (όσο αφορά αυτό το λόγο για τον οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες?

Ναι. Αφ ενός, μέσω της συμμετοχής σε μία έκθεση προέκυψε επικοινωνία με μία γερμανική εταιρεία που συζητήθηκε το ενδεχόμενο κάποιας συνεργασίας (οι συζητήσεις προχωρούν).

Επίσης, μέσω μίας αποστολής στις Βρυξέλλες υπήρξε μία πολύ καλή ευκαιρία δικτύωσης κυρίως με ελληνικές εταιρείες. Είναι κάτι που μας βοήθησε πάρα πολύ και προχωρά με πολύ καλές προοπτικές. Τέλος, υπήρξε κάποια προσπάθεια για συνάντηση με την αποστολή του ελληνορωσικού επιμελητηρίου, αλλά και η διευκόλυνση για ένα ταξίδι στην περιφέρεια της Σαμάρα. Δυστυχώς λόγω short notice δεν μπορέσαμε να τα προγραμματίσουμε έγκαιρα. Όμως υπάρχει επικοινωνία μέσω του Δικτύου και στην επόμενη αποστολή θα είμαστε παρών.

2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)?

Μία εξ αυτών, οδήγησε σε κάποια μόχλευση, αλλά επειδή ήταν αρκετά πρόσφατη, δεν μπορούμε να ξέρουμε αν τα αποτελέσματα της θα είναι βραχυπρόθεσμα ή θα μακροημερεύσει.

Είμαστε αισιόδοξοι από τις πρώτες ενδείξεις.

3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως?

Δεν υπήρξε αποδεδειγμένη αύξηση εσόδων (η εταιρεία μας ιδρύθηκε πριν 20 μήνες), αλλά οποιαδήποτε μορφή δικτύωσης μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά partnerships, και στο πλαίσιο της διάδοσης γνώσης και εξειδίκευσης, μπορεί να αποφέρει σημαντικό όφελος στο μέλλον (π.χ. σχηματισμό consortium για διάφορα projects). Σε αυτή την κατεύθυνση δουλεύουμε συνεχώς με το τοπικό δίκτυο του EEN για να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη.

4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN (διαδικασία- τελικό αποτέλεσμα).

Επειδή στην Θεσσαλία, το EEN, υποστηρίζεται από τον ΣΒΘΣΕ, συχνά οι αλληλεπίδραση με τον φορέα αυτόν δεν γίνεται με διακριτό ρόλο (οι εργαζόμενοι στο EEN ως παράδειγμα, ενώ είναι πολύ εξυπηρετικοί και αρκετά δραστήριοι, δεν μπορούμε να διακρίνουμε το "καπέλο" που φορούν κάθε φορά που έρχονται σε επικοινωνία μαζί μας. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν δημιουργεί κάποιο πρόβλημα ή έλλειψη αποτελεσματικότητας βέβαια. Επίσης, είναι ευτυχές το ότι παρόλο που δεν υπάρχει κάποια δομή στην Λάρισα, η υποστήριξη και η επικοινωνία είναι επαρκής και συχνή με το γραφείο εξυπηρέτησης του EEN στην Μαγνησία.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Επιχείρηση 2:

1) Η συνεργασία με το EEN (όσο αφορά αυτό το λόγο για τον οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες?

Απευθυνόμαστε κατά καιρούς στο EEN μέσω του Συνδέσμου Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας για πληθώρα αιτημάτων. Από την εύρεση προσωπικού, την διαφήμισή μας, μέχρι την συμμετοχή μας σε ημερίδες ή την βοήθεια στην δημιουργία επαφών. Η βοήθειά τους είναι πολύτιμη και αποτελεσματική.

2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)?

Δυστυχώς δεν υπάρχουν στοιχεία που να επιβεβαιώνουν αύξηση του τζίρου λόγω της συνεργασίας με το EEN παρόλα αυτά σίγουρα η εξωστρέφεια που αναφέρω και οι επαφές στο εξωτερικό έχουν θετικά αποτελέσματα για την εταιρεία. Σε 1-2 χρόνια θα μπορούμε να έχουμε απτά στοιχεία για την σύνδεση δραστηριότητας EEN και τζίρου.

3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως?

Η συνεργασία μας πάντα είναι εποικοδομητική και συνήθως μας βοηθά σε πρώτο στάδιο στην δημιουργία επαφών. Η συμμετοχή μας σε ημερίδες και ενημερώσεις του EEN στην Ελλάδα και το εξωτερικό, μας παρέχουν πληροφορίες και συμβάλουν στην ανάπτυξη της εταιρείας. Είναι από τα κομμάτια δραστηριότητας του EEN που συμβάλουν τα μέγιστα.

4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN (διαδικασία-τελικό αποτέλεσμα).

Συνολικά, η συνεργασία της εταιρείας μας με το EEN έχει βοηθήσει στις διασυνδέσεις με το εξωτερικό χωρίς απαραίτητη την δημιουργία συνεργασιών. Δρα όμως θετικά στην εξωστρέφεια της εταιρείας, κάτι που φαίνεται στις νέες καθημερινά επικοινωνίες που καταφτάνουν στην επιχείρησή μας.

Επιχείρηση 3:

1) Η συνεργασία με το EEN (όσο αφορά αυτό για το οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες?

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Με την βοήθεια του EEN η εταιρεία μας ήρθε σε επαφή με μεγάλη εταιρεία της Ολλανδίας, η οποία αναζητά εταιρείες για σύμπραξη συνεργειών στον τομέα της Αγρό-διατροφής. Ακόμη δεν έχει αποφασιστεί το είδος της συνέργειας που θα υπάρξει με την Ολλανδική εταιρεία, αλλά τα πρώτα δείγματα είναι πολύ θετικά και αναμένεται να υπάρξει συνεργασία.

2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)?

Όχι ακόμη καθώς δεν έχει αποφασιστεί το είδος της συνεργασίας που θα υπάρξει μεταξύ των εταιριών, δεδομένου ότι δεν έχουμε καταλήξει στο ακριβές ερευνητικό έργο. Όμως θεωρούμε ότι αυτή η συνεργασία θα βοηθήσει πάρα πολύ με θετικό πρόσημο στα οικονομικά μας στοιχεία.

3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως?

Αν και δεν έχει υπάρξει αύξηση εξόδων ακόμη, η εταιρεία έχει έρθει σε επαφή με αρκετές αξιόλογες εταιρείες η οποίες θα μπορούσαν να υπάρξουν πολύτιμος συνεργάτης της εταιρείας μας. Ακόμη, μέσω των συναντήσεων έχουμε αντλήσει αρκετές πληροφορίες για ένα θέμα που ενδιαφέρει ιδιαίτερα την εταιρεία και στο οποίο δεν είχαμε προηγούμενη τριβή.

4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN(διαδικασία- τελικό αποτέλεσμα).

Γενικά η συνεργασία μας με το EEN Θεσσαλίας χαρακτηρίζεται από την πολύ θετική και υποστηρικτική στάση των ανθρώπων του EEN, οι οποίοι μας βοήθησαν, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, να καταφέρουμε να φέρουμε εις πέρας την επικοινωνία με τις εταιρείες της Ολλανδίας παρά το φορτωμένο πρόγραμμα μας. Η δική μας οπτική δείχνει ότι είναι πολύτιμοι συνεργάτες με μεγάλη κατάρτιση στο αντικείμενο της Δικτύωσης. Επίσης ζητήσαμε επαφές και βρήκαμε ανταπόκριση με Γεωπονικά Πανεπιστήμια για να δούμε πως μπορούμε να εξελίξουμε το προϊόν μας.

Επιχείρηση 4:

1) Η συνεργασία με το EEN (όσον αφορά αυτό για το οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες?

Το προϊόν μας είναι ιδιαίτερο και πολύ θρεπτικό. Υπάρχουν χώρες (όπως και περιοχές της Ελλάδας που τι καταναλώνουν. Μέσω του EEN ήρθαμε σε επαφή με εταιρείες στην Γαλλία και της Κύπρο όπου είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο σαν τροφή. Είμαστε σε συνεργασία με

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

εταιρείες και στις δύο χώρες και η δουλειά μας ανεβαίνει σε επίπεδο παραγγελιών. Είμαστε σε συνεργασία με το τοπικό EEN για να μας βρει contacts για να παρευρεθούμε σε κάποια από τις μεγάλες FOOD EXPO όπου οι δουλειές που κλείνονται είναι μεγάλες.

2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)?

Οι συνεργασίες μας είναι σε εξέλιξη και δημιουργείται κέρδος για την εταιρεία. Η αύξηση των παραγγελιών αυξάνει και τον τζίρο μας.

3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως?

Ναι δημιουργήθηκε υπεραξία μιας και κλείσαμε και νέες συμφωνίες με εταιρείες που είναι στην Γαλλία και την Κύπρο.

4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN (διαδικασία- τελικό αποτέλεσμα).

Γενικά η συνεργασία μας με το EEN Θεσσαλίας χαρακτηρίζεται από την πολύ θετική και υποστηρικτική στάση των ανθρώπων του EEN, οι οποίοι μας βοήθησαν, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες, να καταφέρουμε να ολοκληρώσουμε την επικοινωνία μας με τις εταιρείες. Σχεδόν μηνιαία επαφή με τους ανθρώπους του EEN δείχνει την άριστη συνεργασία και μας προϋδεάζει για περισσότερες πετυχημένες κατευθύνσεις για να μεγαλώσουμε περαιτέρω το πελατολόγιό μας. Επίσης παίρνουμε και πληροφορίες για ευρωπαϊκά προγράμματα που μπορούν να μας βοηθήσουν σε προβλήματα της εταιρείας που απαιτούν χρόνο αλλά κυρίως χρήματα για να υπερκεραστούν.

Επιχείρηση 5:

1) Η συνεργασία με το EEN (όσον αφορά αυτό για το οποίο απευθυνθήκατε στο EEN) σας οδήγησε σε συνέργειες?

Οι συνεργάτες μας στο EEN μας έχουν καθοδηγήσει σε αρκετά θέματα και κάναμε αρκετές επικοινωνίες μέσω των μηχανισμών που διαθέτουν. Με την βοήθεια του EEN η εταιρεία μας ήρθε σε επαφή με κάποιες μεγάλες εταιρείες οι οποίες αναζητούν εταιρείες για σύμπραξη συνεργειών σε δύο κατευθύνσεις. Η μία κατεύθυνση των πρώτων υλών και η άλλη στον τομέα των logistic. Η επικοινωνία πάει πολύ καλά, τα πρώτα δείγματα είναι πολύ θετικά και ήδη εργαζόμαστε και με τις δύο, με μεγάλες προοπτικές να φαίνονται στο εγγύς μέλλον.

2) Αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρηση (τζίρος- κέρδη)?

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Φυσικά ο τζίρος μας έχει ανοδική πορεία και θεωρούμε όσο θα εδραιώνεται η συνεργασία θα έχουμε περαιτέρω άνοδο.

3) Εκτός από την αύξηση εσόδων είχατε και άλλες θετικές εξελίξεις στην επιχείρηση? Η αύξηση εσόδων βοήθησε την εταιρεία να προοδεύσει και να δημιουργήσει υπεραξία ενδεχομένως?

Είμαστε μια εταιρεία που θέλουμε να επενδύσουμε και σε άλλες δυναμικές καλλιέργειες super-food και η αύξηση του τζίρου, μας βοηθά σε αυτό.

4) Παρακαλώ να μου δώσετε και όποιες πληροφορίες θεωρείτε σημαντικές σε σχέση με την συνεργασία συνολικά με το EEN(διαδικασία- τελικό αποτέλεσμα).

Γενικά η συνεργασία μας με το EEN Θεσσαλίας χαρακτηρίζεται από την πολύ θετική και υποστηρικτική στάση των ανθρώπων του EEN, μιας και μπορέσαμε να καταφέρουμε να έρθουμε σε επικοινωνία με τις εταιρείες που υπήρχε προοπτική συνεργασίας. Ελπίζουμε σε περαιτέρω συνεργασία με το δίκτυο, σε κάποια projects που ετοιμάζουμε.

Από τις παραπάνω συνεντεύξεις των 3 θεσμικών παραγόντων που έχουν άμεση σχέση με το ENTERPRISE EUROPE NETWORK αλλά και των 5 επιχειρήσεων που συνεργάστηκαν με το Δίκτυο παρατηρείται, ότι είναι ένα δίκτυο ολοκληρωμένης επιχειρηματικής υποστήριξης όπου σύμφωνα με τους παράγοντες, η δραστηριότητα του EEN αλλά και ο ρόλος του κυρίως όσο αφορά τις ΜΜΕ είναι πάρα πολύ σημαντικός. Και οι θεσμικοί παράγοντες που μίλησαν εντός Ελλάδας αλλά και αυτοί που βρίσκονται και στελεχώνουν τις υπηρεσίες της ΕΕ (Βρυξέλλες) συγκλίνουν στην άποψη, πως η δουλειά που γίνεται από τα εξειδικευμένα στελέχη του Δικτύου σε πολλαπλούς τομείς δραστηριότητας (π.χ. χρηματοδοτικά εργαλεία και εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, πρόσβασης σε νέες αγορές, πληροφορίες για ευρωπαϊκές πολιτικές, διαχείριση Καινοτομίας) κυρίως των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων είναι πάρα πολύ σημαντική και πρέπει να συνεχισθεί. Κατά την άποψή τους, το Δίκτυο λειτουργεί αρκετά καλά σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα καλά στην Ελλάδα. Επικεντρώνουν κυρίως στον παράγοντα *άνθρωπος* και στην καλή συνεργασία μεταξύ των φορέων ως συστατικό της μέχρι τώρα πολύ θετικής παρουσίας του Δικτύου, όπως και στην συνεχή αλληλεπίδραση με τις ΜΜΕ.

Από την μεριά τους οι επιχειρήσεις εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την μεγάλη βοήθεια του Δικτύου στην καθημερινή και όχι μόνο λειτουργία τους, από την εύρεση προσωπικού, την διαφήμιση, τις καλές πρακτικές στην παραγωγική αλλά και την οργανωτική διαδικασία μέχρι την συμμετοχή σε ημερίδες ή την βοήθεια στην δημιουργία επαφών.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Ακόμα αναφέρονται στη συνεχή συνεργασία με τους ανθρώπους του Δικτύου που τους αναγνωρίζεται η εξειδίκευση αλλά και ο ιδιαίτερος ζήλος για αποτελεσματικές διαδικασίες που βοηθούν τις επιχειρήσεις τους σε μεγάλο βαθμό και αυτό αντικατοπτρίζεται στην αύξηση του τζίρου αλλά και την αύξηση των συνεργειών. Αυτό που επίσης τονίζεται και από τους δύο (θεσμικούς παράγοντες και επιχειρήσεις) είναι οι διάφορες αρρυθμίες που πρέπει να διορθωθούν σε σχέση με την επικοινωνία EEN και επιχειρήσεων, σε σχέση με το branding του Δικτύου και πως αυτό θα έρθει σε επαφή με πιο πολλές επιχειρήσεις, τη σχέση με τον ΣΒΘΣΕ αλλά και με το μελλοντικό στίγμα του EEN και αν πρέπει να απαγκιστρωθεί από την χρηματοδότηση της ΕΕ για να γλιτώσει την γραφειοκρατία και να ενσωματωθεί πιο άρτια στην αγορά.

Στο ερώτημα για το ποια είναι η εκτίμησή τους για την αποτελεσματικότητα του EEN σε σχέση με τους στόχους του, οι συνεντευξιαζόμενοι απάντησαν ότι το Δίκτυο αποτελεί ένα εργαλείο, με ουσιαστική συμβουλευτική δυνατότητα προς τις ΜΜΕ, μέσα από την συνεχή υποστήριξή τους με γνώμονα την βιώσιμη ανάπτυξή τους και ταυτόχρονα την προώθηση της απασχόλησης. Όσον αφορά στο ερώτημα αν θεωρούν ότι το EEN έχει επιδείξει θετικό έργο στην επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν τις ΜΜΕ, απάντησαν πως το αποτύπωμά του καταγράφεται θετικό μιας που η γκάμα των συμβουλευτικών υπηρεσιών που προσφέρει είναι ευρεία δίνοντας έμφαση στο R&D, ως μελλοντικό συστατικό βιωσιμότητας τους, μαζί φυσικά με την ψηφιοποίηση. Ακόμα στο ερώτημα, για το ποια είναι τα μειονεκτήματα σχετικά με την λειτουργία του EEN όσον αφορά την επίλυση των προβλημάτων των επιχειρήσεων, αποκρίθηκαν ότι παρατηρούνται διάφορες αρρυθμίες με κυριότερο μειονέκτημα την μη επαρκή επικοινωνία με το σύνολο των επιχειρήσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Τέλος, ερωτήθηκαν για το αν υπάρχει feedback από τις επιχειρήσεις απάντησαν πως το EEN θέτει ως προτεραιότητα την συνεχή αλληλεπίδρασή του μαζί τους με στόχο την βελτιστοποίηση και των δικών του παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στο ερώτημα προς τις επιχειρήσεις αν η συνεργασία με το EEN τους οδήγησε σε συνέργειες απάντησαν θετικά για την σωστή δουλειά που έγινε με το Δίκτυο. Ακόμα στην ερώτηση αν αυτές οι συνέργειες οδήγησαν σε μόχλευση την επιχείρησή τους, αποκρίθηκαν ότι διαφαίνεται καθαρά το θετικό ισοζύγιο προόδου των συνεργειών με αύξηση του τζίρου των επιχειρήσεών τους. Επιπλέον στην ερώτηση για το αν η αύξηση εσόδων είχε θετικές εξελίξεις και αν ενδεχομένως δημιούργησε υπεραξία στην επιχείρησή τους κατέληξαν ότι κέρδισαν σε γνώση, εξειδίκευση και νέα partnerships. Τέλος, στην ερώτηση για τη σχέση συνολικά με το EEN, απάντησαν ότι αποζητούν μεγαλύτερη επικοινωνία και διαρκή αλληλεπίδραση μαζί του, για

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

καλύτερα αποτελέσματα στο μέλλον και δράσεις σε όλο το φάσμα της καθημερινής τους λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως στόχο να συμπεράνουμε κατά πόσο οι ΜΜΕ χρησιμοποιούν για την ανάπτυξή τους σε περιφερειακό επίπεδο τα Δίκτυα(Networks) συμβουλευτικών υπηρεσιών και κυρίως αν ένα εργαλείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κρίνεται απαραίτητο από αυτές τις επιχειρήσεις, όπως είναι το Enterprise Europe Network.

Αναλύεται επιγραμματικά η πολιτική της ΕΕ σε περιφερειακό επίπεδο και πως αυτή αποτελεί βασικό εργαλείο των χωρών για την αντιμετώπιση προβλημάτων στην ανάπτυξη των ΜΜΕ. Παράλληλα, αυτή η πολιτική συμβάλλει ολοένα και περισσότερο στην προσπάθεια προώθησης της συνοχής και της αρμονικής ανάπτυξης των μελών οικονομικών ενώσεων.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Επιπλέον, η άνιση οικονομική ανάπτυξη ανά χώρα και ανά περιοχή προκαλεί περιφερειακές ανισότητες. Το φαινόμενο της ανάπτυξης των ΜΜΕ σε περιφερειακό επίπεδο ορίζεται ανάλογα με τις περιοχές και τα προβλήματα από συγκεκριμένα οικονομικά, κοινωνικά και άλλα χαρακτηριστικά που δημιουργούν διαφοροποιήσεις. Αλληλοεπηρεάζεται από διάφορες μορφές ανάπτυξης και είναι συνώνυμο της χωρικής οικονομικής μεγέθυνσης. Η «ισόρροπη ανάπτυξη» αποτελεί μια μορφή ανάπτυξης που δημιουργήθηκε λόγω του περιφερειακού προβλήματος και δεν είναι κάτι διαφορετικό πέρα από την ασυμμετρία της αναπτυξιακής διαδικασίας ενός γεωγραφικού χώρου.

Επομένως, χρειάζεται η «ισόρροπη ανάπτυξη» που δεν κατευθύνει τις περισσότερες αναπτυγμένες περιφέρειες να προοδεύουν με ταχύτερους ρυθμούς από τις λιγότερο αναπτυγμένες. Η ουσία του περιφερειακού προβλήματος (ύπαρξη ανισοτήτων ανάμεσα σε περιφέρειες) πηγάζει από τη διαπίστωση ότι ο μηχανισμός της αγοράς δεν δημιουργεί αυτόματα περιφερειακή ισορροπία και παρατηρούνται περιφερειακές ανισότητες διαχρονικά μεταξύ τους ή ακόμα και εντός χωρών. Για περιφέρειες, όπως η Θεσσαλία χρειάζεται συγκεκριμένη στρατηγική περιφερειακής ανάπτυξης που να συνδυάζει οικονομική αποτελεσματικότητα, περιβαλλοντική προστασία και περιφερειακή σύγκλιση, σε συνάρτηση με τον αναπροσανατολισμό του παραγωγικού συστήματος της περιφέρειας ή όπως στην περίπτωση της περιφέρειας Θεσσαλίας, συμβατό με τα ανταγωνιστικά παραγωγικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της.

Ο ρόλος του EEN είναι πολυδιάστατος και πολυσήμαντος. Το Enterprise Europe Network (EEN) υποστηρίζει μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην επιχειρηματική τους ανάπτυξη και στην διεθνοποίησή τους μέσα από συμβουλευτική και μέσα από την προώθηση διεθνών συνεργασιών για έρευνα, για αξιοποίηση τεχνολογίας και για προώθηση προϊόντων-υπηρεσιών και φυσικά την Καινοτομία. Αυτή είναι η άποψη και των θεσμικών παραγόντων (σε Ελλάδα και Ευρώπη) που ασχολούνται με το Δίκτυο αλλά πολύ περισσότερο των επιχειρήσεων που συνεργάζονται και ωφελούνται από αυτό, μέσα από το πρίσμα της διαδικασίας πρόβλημα-τελικό αποτέλεσμα και κατά πόσο φυσικά στέφονται από επιτυχία, που είναι και ο τελικός στόχος Δικτύου-ΜΜΕ.

Η συνεργασία με το EEN Θεσσαλίας, χαρακτηρίζεται πολύ θετική και υποστηρικτική, από την πλευρά των επιχειρήσεων. Υπάρχει συνεχής αλληλεπίδραση με το Δίκτυο ακόμα και αν δεν υπάρχει αποτέλεσμα σε μια συνεργασία ούτως ώστε να προετοιμαστεί μια επόμενη συνεργασία σε σωστές βάσεις και με δεδομένη την άρτια ολοκλήρωσή της. Στις υπηρεσίες που στέφθηκαν από επιτυχία, πάντα ως προς το τελικό αποτέλεσμα λύσης του προβλήματος για το οποίο

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

απευθύνθηκαν οι επιχειρήσεις στο Δίκτυο, καταγράφονται από χρηματοδοτήσεις κουπονιών καινοτομίας μέχρι την εύρεση καναλιών διανομής αλλά και εξειδικευμένων καινοτόμων πρώτων υλών για προϊόντα.

Βέβαια αναφερθήκανε και αρρυθμίες στην λειτουργία του EEN με κυριότερη την γραφειοκρατία σε σχέση με την ΕΕ και το χρόνο που ξοδεύεται στην π.χ. κατάρτιση των προϋπολογισμών του. Μάλιστα θεσμικός παράγοντας στην Ελλάδα, προτείνει να απαγκιστρωθεί από την ΕΕ και να χρηματοδοτείται από την αγορά η εξειδίκευση και η δραστηριότητα που προσφέρει ως Δίκτυο, μιας και έτσι θα εξοικονομήσει ποιοτικό χρόνο που θα τον διαθέσει στην κύρια δραστηριότητά του. Ακόμα αναφέρθηκε από μια επιχείρηση, πως θεωρείται προβληματική η συνεργασία του Δικτύου με τις ΜΜΕ λόγω της σχέσης ΣΒΘΣΕ-EEN Θεσσαλίας.

Ένας από τους θεσμικούς παράγοντες, στέλεχος των υπηρεσιών στις Βρυξέλλες, αναφέρθηκε και στο στίγμα των επομένων ετών σε σχέση με την κατεύθυνση του EEN. Το Enterprise Europe Network παρέχει μια εικόνα της τρέχουσας κατάστασης για τις ΜΜΕ στην Ευρώπη, με βάση τα στοιχεία των ερευνών που καταγράφονται από τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του δικτύου. Οι απόψεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για τον τρόπο με τον οποίο περιμένουν την ανάπτυξη όσον αφορά τον κύκλο εργασιών, το εργατικό δυναμικό, το μερίδιο αγοράς, τις προοπτικές διεθνούς επέκτασης και την καινοτομία είναι πολύ σημαντικό feedback. Τα αποτελέσματα ερευνών δείχνουν ότι οι ΜΜΕ παραμένουν επιφυλακτικά αισιόδοξες για τη βραχυπρόθεσμη ανάπτυξή τους. Το δίκτυο Enterprise Europe Network θεωρείται ως βασικό μέρος της μελλοντικής στρατηγικής της ΕΕ. Παρέχει προσαρμοσμένες συμβουλές, βοηθά τις ευρωπαϊκές ΜΜΕ να καινοτομούν, και τις συνδέουν με πιθανούς συνεργάτες, ώστε να μπορούν να επεκταθούν στην ΕΕ και πέρα από αυτή, απαλλάσσοντας αυτές από επιπλέον διοικητικό φόρτο. Περισσότερο από 220.000 ΜΜΕ ετησίως λαμβάνουν βοήθεια από τους συμβούλους του δικτύου Enterprise Europe Network. Το στοίχημα της υγιούς ανάπτυξης την επόμενη δεκαετία των ΜΜΕ και βασική προτεραιότητα, θεωρείται η προώθηση της λύσης του R&D και όσο το δυνατόν μεγιστοποίηση της χρησιμότητάς του. Σήμερα αναφέρεται πως το 5% του τζίρου των επιχειρήσεων πρέπει να κατευθύνεται στην Έρευνα & Καινοτομία για τουλάχιστον μια πενταετία με αμφίβολα αποτελέσματα για τις ίδιες τις επιχειρήσεις, που όμως κρίνεται απαραίτητο για την μελλοντική βιωσιμότητά τους. Το δίκτυο Enterprise Europe Network κατά τον Timo Pesonen (Director-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs) «βρίσκεται σε καλή θέση για να συνεχίσει να βελτιώνει την ποιότητα, την αποτελεσματικότητα και την συνάφεια των υπηρεσιών του και να συμβάλλει

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

έτσι σημαντικά στην ανάπτυξη των ΜΜΕ στην Ευρώπη». Πρέπει να διατηρηθεί η ανάπτυξη και να υπάρξει προετοιμασία για το μέλλον. Αυτό σημαίνει πάνω απ' όλα μια οικονομία που συνδέεται με τις δυνατότητες ψηφιοποίησης που βοηθούν την επιχειρηματική βιωσιμότητα. Οι ΜΜΕ βρίσκονται στο επίκεντρο της οικονομίας της ΕΕ. Αντιπροσωπεύουν το 99% των εταιρειών της στο μη χρηματοπιστωτικό τομέα και απασχολούν τα δύο τρίτα των εργαζομένων της συνολικά. Η ενίσχυση των ΜΜΕ αποτελεί μία από τις προτεραιότητες σύμφωνα με τις προγραμματικές δηλώσεις της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ενδεικτικά αναφέρεται πως οι ΜΜΕ *"Αντιπροσωπεύουν όλα όσα είναι καλά στην οικονομία μας"*. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η νέα Επιτροπή θα υιοθετήσει μια ειδική στρατηγική για τις ΜΜΕ για να εξασφαλίσει ότι θα ευημερήσουν μειώνοντας την γραφειοκρατία και τη βελτίωση της πρόσβασής τους στην αγορά. Αυτό θα σημαίνει τη χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων για την υποστήριξή τους, προεξέχοντος του Enterprise Europe Network. Η ανάλυση όλων των δεδομένων της παρούσας εργασίας, δείχνει ότι το EEN αποτελεί ένα εργαλείο για τις επιχειρήσεις και ειδικά για τις ΜΜΕ το οποίο έχει τεράστια συνεισφορά στην λύση των προβλημάτων τους σε πολλά επίπεδα της παραγωγικής, διοικητικής και καθημερινής λειτουργίας τους.

4.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Για την καλύτερη λειτουργία και την μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων του EEN προτείνεται να υπάρξει μεγαλύτερο marketing στο branding του ονόματός του, κάτι που θα ωθήσει τις επιχειρήσεις να αναζητήσουν το Δίκτυο από μόνες τους, με γνώμονα το καλό των επιχειρήσεών τους ούτως ώστε να υπάρξει μέγιστη χρησιμότητα ενός εργαλείου που υπάρχει για την δική τους διευκόλυνση και φυσικά παρέχεται δωρεάν, κάτι πολύ σημαντικό σε περίοδο κρίσης.

Επίσης προτείνεται η άμεση σύνδεση κάθε τοπικού EEN με τα ερευνητικά κέντρα των τοπικών περιφερειακών πανεπιστημίων για την ανάπτυξη καινοτομιών σε τοπικό περιφερειακό επίπεδο για χρήση κυρίως από τις ΜΜΕ, όπου δραστηριοποιούνται στην περιοχή. Αυτή η συνεργασία EEN-ΜΜΕ-Πανεπιστημίων θα δώσει την υπεραξία του μέλλοντος για τις επιχειρήσεις, μιας και θα είναι η ανάπτυξη του R&D σε περιφερειακό επίπεδο και χρήση αποκλειστικά από τους

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

ίδιους με χαμηλότερο κόστος σε σχέση με ιδιωτικούς φορείς, αλλά και σε σχέση αν επέλεγαν να αναπτύξουν το R&D μονές τους.

Τέλος προτείνεται μεγαλύτερη εμβάθυνση στο ζήτημα των συνεργειών του EEN με περιφερειακούς παράγοντες ήτοι διαχειριστικές αρχές περιφερειών, αναπτυξιακές εταιρίες και φυσικά δημόσιους φορείς και υπηρεσίες, με κύριο στόχο τον σχεδιασμό και την υλοποίηση περιφερειακών και εθνικών προγραμμάτων στήριξης της ανάπτυξης των ΜΜΕ.

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Ελληνικές βιβλιογραφικές αναφορές

Κοκκώσης Χ.-Ψυχάρης Γ., Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα: Τάσεις και Προοπτικές-πρακτικά ημερίδας, Α. Ροβολής, σελ. 56-57(2005), Παν. Εκδόσεις Θεσσαλίας, Βόλος

Παπαδούλης Α., *Μελέτη για την Ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας*, Συνδ.Βιομ.Θεσσαλίας-ΣΤ.Ελλάδος, σελ.8-10(2013), Βόλος

Πετράκος Γ.-Ψυχάρης Γ., *Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα(2^η έκδοση)*, σελ.239-241, σελ.203-204(2016), Κριτική, Αθήνα

Πολύζος Σ., *Περιφερειακή Ανάπτυξη*, σελ.22-23, σελ.35-38(2011), Κριτική, Αθήνα

Ψυχάρης Ι., Φώτης Γ., *Αστική Ανάπτυξη στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση: τάσεις και προοπτικές* (2011), Ελληνική Εταιρεία Περιφερειακής Επιστήμης, Αθήνα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή(2006): *Ο νέος ορισμός των ΜΜΕ: οδηγός χρήσης και υπόδειγμα δήλωσης*, Εκδόσεις για τις Επιχειρήσεις και την Βιομηχανία

Ιστοσελίδες

EEN HELLAS, ΑΠΟΣΤΟΛΗ EEN, www.enterprise-hellas.gr/el/apostoli, Νοέμβριος 2019

EEN HELLAS, ΠΡΟΣΦΟΡΑ EEN, www.enterprise-hellas.gr/el/ti-sas-prosferoyme, Νοέμβριος 2019

EEN HELLAS, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ EEN, www.enterprisehellas.gr/el/ypiresies, PAROUSIASI_EEN_cv_2019-20.pdf, Δεκέμβριος 2019

EUROPEAN COMMISSION-ENTERPRISE EUROPE NETWORK, ABOUT EEN EUROPE, een.ec.europa.eu/about/about, Νοέμβριος 2019

EUROPEAN COMMISSION-ENTERPRISE EUROPE NETWORK, ADVICE AND SUPPORT, een.ec.europa.eu/node/43586, Δεκέμβριος 2019

EEN EUROPE, ADVICE AND SUPPORT, een.ec.europa.eu/content/support-business-innovation, Δεκέμβριος 2019

EEN EUROPE, Sme's growth outlook, EEN_10 years _ Countrybycountry _ DATA(2008-2018), een.ec.europa.eu, Δεκέμβριος 2019

Το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN) ως παράγοντας περιφερειακής ανάπτυξης

Ξένες αναφορές (μελέτες)

EEN_REGION_2019,(DG GROW)

Final evaluation impact 2008-2014, σελ. 5-6, Publications Office of EU

Enterprise Europe Network SME Growth Outlook 2019-20,REPORT_EEN_SME outlook
2019-20, Publications office of EU

Eurostat Structural Business Statistics Database, European Commission Annual Report on
SMEs 2015/2016 και Ανάλυση ΕΥ